Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...тэмнай 1921 оной ...абрин 21-һээ гарана | № 13 (14035) | 1973 оной январиин 16, вторник | Сэн 2 мүнгэн

КПСС-эй ОБКОМДО, БУРЯАДАЙ АССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ БА ОБЛПРОФСОВЕДТЭ

Республикын ХҮНДЭЛЭЛЭЙ САМБАР

...бэртэ бодо малые үрэжүүлдэг ...ехник-үрэжүүлэгшэдэй 1972 оной ...оциалис мүрысөөнэй дүнгүүд тухай

...олхоз, совхозууд болон хүдөө ажахын бэшэшье эмхи ...раануудай эбэртэ бодо мал үрэжүүлдэг техник-үрэ...үлэгшэдэй 1972 оной социалис мүрысөөнэй дүнгүү...е хаража үзөөд. КПСС-эй обком, Буряадай АССР-эй ...нистрнүүдэй Совет ба облпрофсовет нигэжэ тогтоо...:

...неэдые үрэжүүлхэ хэрэгтэ үндэр үрэ дүн туйлаһа...йнь ба 100 үнеэн бүриһөө 95, мүн тэрэнһээ дээшэшье ...ал абаһанайнь түлөө имэ техник-үрэжүүлэгшэдые «Бу...д үнэн», «Правда Бурятии» газетэнүүдэй хуудаһан дээрэ республикын Хүндэлэлэй самбарта гар...жа, 50 түхэриг мүнгэн шангаар шагнаха:

БАРГАЖАНАЙ АЙМАГҺАА:

...усев Валерий Николае...ые — Баргажанай совхоз. ...рова Санжинима Будаев...е — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз. **Попов** Василий ...олаевичые — Баргажа... совхоз. **Санхарова** Цы... Дамбаевнае — Карл ...рксын нэрэмжэтэ колхоз.

БЭШҮҮРЭЙ АЙМАГҺАА:

...нocoва Тамара Иванов...е — Охин-Булагай совхоз. ...ков Владимир Сафроно...ые — Дзержинскиин нэ...мжэтэ совхоз. **Григорьев** ...финоген Васильевичые — ...ассвет» колхоз. **Дульянова** ...рия Павловнае — Дзер...жинскиин нэрэмжэтэ совхоз ...имов Нефед Агаповичые — Калининай нэрэмжэтэ ...лхоз. **Коротков** Иннокен...ий Георгиевичые — Дзер...жинскиин нэрэмжэтэ совхоз. ...ькова Галина Николаев...е — Дзержинскиин нэрэм...тэ совхоз. **Разуваев** Иван ...зьмичые — XXI парт...ъездын нэрэмжэтэ колхоз. ...шнев Фома Максимови...е — «Рассвет» колхоз. ...ельев Никита Григорье...ые — Калининай нэрэм...тэ колхоз. **Сафронова** ...са Леоновнае — «Друж...» колхоз. **Смолина** Анна ...пановнае — «Победа» ...лхоз. **Цыдыпов** Даба Сан...евичые — «Дружба» кол...

ЗЭДЫН АЙМАГҺАА:

...армажапов Норбо Цыби...ичые — «Коммунизм» ...лхоз. **Грудинин** Ефим Ва...ьевичые — Борьёогой ...хоз. **Доржиев** Содном ...мбуевичые — Д. Банза...вай нэрэмжэтэ колхоз. ...зькина Таисия Михай...внае — Ленинэй нэрэм...тэ колхоз. **Крюкова** Анна ...федовнае — Оёорой сов...з. **Тучинов** Ханда Цыдено...ичые — Оёорой совхоз.

ЗАГАРАЙН АЙМАГҺАА:

Жукова Альбина Ана...льевнае — Онохойн сов...з. **Осколкова** Людмила Ин...ентьевнае — Онохойн ...хоз, **Раднаева** Екатерина ...деревнае — Хүрбын ОПХ. ...льтимов Аюр Тарбаеви...е — XXI партсъездын нэ...мжэтэ колхоз. **Пунсукова** ...гзыт Цыреновнае — Карл ...рксын нэрэмжэтэ колхоз.

ЯРУУНЫН АЙМАГҺАА:

Доронина Евгения Пав...вная — «Юбилейный» ...хоз. **Батуева** Екатерина ...биковнае — «Комсомоль...ий» совхоз. **Цыдыпова** Зоя ...реновнае — «Комму...изм» колхоз. **Батомункуева** ...льжит Жигжитовнае — Яруунын совхоз. **Цыбикжа...пова** Нина Цыбикжаповнае — Яруунын совхоз. **Захаро...ва** Клавдия Апполоновнае — Яруунын совхоз. **Богданов** Игорь Григорьевичые — Яруунын совхоз. **Жамсара...нова** Светлана Чимитовнае — ...сэнгын совхоз. **Данзанова** ...имит-Ханда Дамбаевнае — ...арһатын совхоз. **Галсанова** ...ырма Цырендоржиевнае — ...арһатын совхоз.

КАБАНСКЫН АЙМАГҺАА:

Аверина Зоя Петровнае — «Шергинский» совхоз. **Ба...ранов** Василий Петровичые — «Шергинский совхоз». **Баб...кин** Вадим Михайловичые — «Шергинский» совхоз. **Быко...ва** Галина Федоровнае — Оймором совхоз. **Бичиханов** Семен Ильичые — Ойморой совхоз. **Вторушин** Григорий Сергеевичые — «Шергин...ский» совхоз. **Дорохова** Ни...на Павловнае — Кабанскын совхоз. **Елизова** Евдокия Петровнае — Байгалай совхоз. **Зеленовский** Илья Федоровичые — Ойморой совхоз. **Капустин** Андрей Сергеевичые — Ойморой совхоз. **Кукшинов** Владимир Доржиевичые — Ойморой совхоз. **Полянская** Людмила Александровнае — Кабанскын совхоз. **Темников** Дмитрий Федоровичые — Ойморой совхоз.

ХЯАГТЫН АЙМАГҺАА:

Аносов Георгий Андреевичые — Ранжуровай нэрэмжэтэ колхоз. **Георгиеш** Елизавета Прокопьевнае — Ехэ-Нугын совхоз. **Дубинина** Мария Васильевнае — Ранжуровай нэрэмжэтэ колхоз. **Карбушева** Капиталина Вениаминовнае — Хүдэриин совхоз. **Тугинова** Гэлэгма Гуруевнае — Хүдэриин совхоз. **Черепанова** Стеһанида Антиповнае — Ехэ-Нугын совхоз.

ХУРАМХААНАЙ АЙМАГҺАА:

Лысенков Александр Кузьмичые — Һахалиин совхоз. **Лыгденов** Борис Очировичые — Аргатын совхоз. **Ринчинова** Сандаг Эдыбаевнае — Аргатын совхоз.

СЭЛЭНГЫН АЙМАГҺАА:

Баинганова Очир Данзановнае — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз. **Галсанова** Дулма Дашибальжиевнае — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз. **Гуржапова** Галина Бадмаевнае — Сэлэнгын совхоз. **Галсанова** Норжимо Цырендоржиевнае — «Эрдэм» колхоз. **Жигмитова** Цылхажап Эрдынеевнае — «Эрдэм» колхоз. **Кулаков** Николай Яковлевичые — Сэлэнгын совхоз. **Минаева** Зинаида Петровнае — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз. **Цыбикова** Ханда Максаровнае — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз. **Цырендоржиева** Дулма Жамбановнае — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз. **Цыренова** Дарима Содномовнае — Химнын совхоз. **Чимитов** Митап Дабаевичые — Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз. **Черниговская** Вера Владимировнае — Кировэй нэрэмжэтэ колхоз.

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГҺАА:

Базарова Галина Намсараевнае — Туранай совхоз. **Лобсонов** Дамдин Ринчиновичые — Саянай совхоз. **Ошоров** Аюр Молоновичые — Саянай совхоз. **Стрелкова** Августа Павловнае — «Маяк» колхоз. **Цыренова** Дымбрыл Дагбаевнае — «Восточные Саяны» колхоз.

УЛААН-ҮДЫН АЙМАГҺАА:

Андреев Калистрат Радионовичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз. **Анохин** Леонид Николаевичые — «Коммунизм» колхоз. **Бадмаев** Тарба Бадмаевичые — Улаан-Оронго колхоз. **Дашинимаев** Пурбо Хандажаповичые — Ивалгын ОПХ. **Еманакова** Людмила Андреевнае — «Маяк» колхоз. **Ешиев** Бимба Дашимолоновичые — Кировэй нэрэмжэтэ колхоз. **Идамова** Татьяна Пурпуевнае — Ивалгын ОПХ. **Калашников** Трофим Калиновичые — «Восход» колхоз. **Ковалев** Михаил Маркеловичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз. **Каленых** Александра Федоровнае — Ивалгын ОПХ. **Матвеев** Нефед Сысоевичые — «Маяк» колхоз. **Пурбуев** Николай Бимбаевичые — «Коммунизм» колхоз. **Раднаева** Дымбрыл-Жаб Дашинимаевнае — «Коммунизм» колхоз. **Юмов** Василий Очировичые — Улаан-Оронго колхоз.

Хонидые үрэжүүлдэг техник-үрэжүүлэгшэдэй социалис мүрысөөнэй дүнгүүд тухай

Техник - үрэжүүлэгшэдэй социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые хаража үзөөд, КПСС-эй обком, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет ба облпрофсовет нигэжэ ТОГТООНО:

Хонидые үрэжүүлхэ ба 100 эхэ хонидһоо, жэлһээ үнгэрһэн түлгэнүүдһээ 98-һаа үсөөн бэшэ хурьга абалгые хангахадаа, үндэр үрэ дүн туйлаһанайнь түлөө имэ техник-үрэжүүлэгшэдые «Правда Бурятии», «Буряад үнэн» газетэнүүдэй хуудаһан дээрэ республикын Хүндэлэлэй самбарта гаргажа, 50 түхэриг мүнгэн шангаар шагнаха:

БАРГАЖАНАЙ АЙМАГҺАА:

Бадмаева Евдокия Аюшеевнае — Уланай колхоз. **Бадмаева** Евдокия Маласхановнае — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз. **Гармаева** Зинаида Цыреновнае — Хилганын колхоз. **Гармаева** Ханда Гулгеновнае — Хилганын колхоз. **Лыгденова** Дымбрен Гунсеревнае — Хилганын колхоз. **Сангадиева** Ольга Энхеевнае — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз. **Тыхеева** Цырма Шагжиевнае — Хилганын колхоз.

БЭШҮҮРЭЙ АЙМАГҺАА:

Кауров Николай Ивановичые — «Победа» колхоз. **Сидоров** Дмитрий Евдокимовичые — «Победа» колхоз. **Симонов** Георгий Марковичые — Охин-Булагай совхоз. **Разуваев** Иван Ароновичые — Калининай нэрэмжэтэ колхоз. **Фалилеев** Василий Спиридоновичые — «Победа» колхоз.

ЗЭДЫН АЙМАГҺАА:

Арсеньева Екатерина Ильиничнае — Оёорой совхоз. **Аюров** Томо-Сурун Цырендоржиевичые — Д. Банзаровай нэрэмжэтэ колхоз. **Аюшеев** Дугаржап Базаровичые — «Коммунизм» колхоз. **Бадмаев** Василий Доржиевичые — Борьёогой совхоз. **Бадмаев** Цыден-Дамба Дашиевичые — Борьёогой совхоз. **Бадмаев** Василий Цыбиковичые — «Коммунизм» колхоз. **Бадмаева** Долгор Доржиевнае — Борьёогой совхоз. **Базаров** Виктор Гомбоевичые — Борьёогой совхоз. **Балдазарова** Ханда Доржиевнае — Оёорой совхоз. **Балданов** Даша Митыповичые — Д. Банзаровай нэрэмжэтэ колхоз. **Бальжиев** Содном Чондоновичые — «Коммунизм» колхоз. **Балсанов** Содном Сампиловичые — Борьёогой совхоз. **Балытова** Цыден-Еши Балытовнае — Оёорой совхоз. **Будаев** Чойжап Балдановичые — «Коммунизм» колхоз. **Бухаев** Бадмажап Цыреновичые — Ториин совхоз. **Ванчиков** Ренчин Дашижаповичые — Борьёогой совхоз. **Галсанов** Гомбо Цыреновичые — Борьёогой совхоз. **Галсанов** Батомунко Хабитуевичые — Борьёогой совхоз, **Гаськов** Фёдор Федоровичые — «Заречный» совхоз. **Гомбожапов** Балдан-Нима Гомбожаповичые — Борьёогой совхоз. **Гомбоев** Николай Чойдоровичые — «Коммунизм» колхоз. **Гургумов** Лубсан Батуевичые — «Октябрьский» совхоз. **Дампилов** Радна Содномовичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз. **Дамдинов** Долгор-Сурун — XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоз. **Дансарунова** Цыден-Дымбрыл Доржиевнае — Оёорой совхоз. **Данзанов** Радна-Самбу Намдановичые — «Коммунизм» колхоз. **Дашижапов** Цыренжап Доржиевичые — «Коммунизм» колхоз. **Дондопов** Бимба Батуевичые — «Заречный» совхоз. **Доржиев** Мэлс Ендоновичые — «Коммунизм» колхоз. **Дымбрылов** Ханда Чондоновичые — «Коммунизм» колхоз. **Ердонова** Жигжит Базаровнае — Оёорой совхоз. **Жигдоржиев** Жанчип Арьяевичые — Борьёогой совхоз. **Иванов** Лосол Дамдиновичые — «Коммунизм» колхоз. **Корлушкеев** Цыгжидые — Ториин совхоз. **Лхасарунова** Антонина Дамдиновнае — Борьёогой совхоз. **Морозов** Сергей Евгеньевичые — Борьёогой совхоз. **Мункуев** Гомбо Пурбеевичые — Борьёогой совхоз. **Мункуев** Найдан Гомбожаповичые — «Заречный» совхоз. **Мункуев** Николай Дарибазаровичые — Ториин совхоз. **Мункуева** Роза Ешеевнае — Борьёогой совхоз. **Норбоев** Цырендондок Батуевичые — Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоз. **Павлов** Демид Потаповичые — Ториин совхоз. **Пагбаев** Батомунко Данзановичые — «Заречный» совхоз. **Плюснин** Дмитрий Ивановичые — «Заречный» совхоз. **Рабдаев** Гасарун Лубсановичые — Борьёогой совхоз. **Ранжилов** Михаил Лубсановичые — Борьёогой совхоз. **Ренчинов** Санжап Чойжоновичые — Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоз. **Рулис** Александр Николаевичые — «Мир» колхоз. **Сахьяев** Егор Балдановичые — Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоз. **Самбуев** Дансаран Доржиевичые — «Заречный» совхоз. **Свистунов** Дмитрий Яковлевичые — Борьёогой совхоз. **Семёнов** Дондок Бизьяевичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз. **Убугунова** Долгор-Сурунице — «Мир» колхоз. **Уланов** Ренчин Сахьяевичые — Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоз. **Ухинова** Бутыд Дагбаевнае — «Коммунизм» колхоз. **Хутакова** Тамара Николаевнае — «Мир» колхоз. **Цыденова** Мария Цыденжаповнае — Оёорой совхоз. **Цыденова** Сэсэгые — «Мир» колхоз. **Цыренов** Буда Жаповичые — Борьёогой совхоз. **Цыренов** Виктор Дугаровичые — «Коммунизм» колхоз. **Цыренова** Чойжид Гомбоевнае — «Заречный» совхоз. **Цыремпилова** Гомбо-Сурун Гончиковнае — «Коммунизм» колхоз. **Цыреборов** Семён Бальжиевичые — «Коммунизм» колхоз. **Цырендоржиев** Аюша Дугаровичые — Борьёогой совхоз. **Чупышева** Тамара Петровнае — Борьёогой совхоз. **Шишмарёв** Глеб Георгиевичые — Борьёогой совхоз. **Эрдынеев** Жаргал Лубсановичые — «Заречный» совхоз. **Югова** Галина Ивановнае — «Мир» колхоз.

ЯРУУНЫН АЙМАГҺАА:

Бадмаев Цыдып Дылгыровичые — Яруунын совхоз. **Бочиктуева** Бальжинима Пурбуевнае — Иисэнгын совхоз. **Будаева** Анна Дабаевнае — «Дружба» колхоз. **Доржиева** Ренчин-Ханда Очировнае — Нарһатын совхоз. **Дылыкова** Дулма Шойдоповнае — Нарһатын совхоз. **Климов** Илья Андреевичые — Яруунын совхоз. **Содномбалон** Ренчин Бальжинимаевичые — Иисэнгын совхоз. **Халтанова** Елена Макаровнае — Нарһатын совхоз. **Цыденова** Дулма Чимитовнае — «Коммунизм» колхоз. **Цыдыпов** Даши-Жамсо Цыденовичые — Нарһатын совхоз.

ЗАГАРАЙН АЙМАГҺАА:

Ешеев Гомбожап Насатуевичые — XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхоз. **Потёмкин** Апент Ермолаевичые — Онохойн совхоз.

ЗАХААМИНАЙ АЙМАГҺАА:

Дамбаев Даниил Арсалановичые — XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз. **Дондукова** Анна Дондоковнае — XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз. **Намсараева** Александра Намсараевнае — «Красный Октябрь» колхоз.

ХЭЖЭНГЫН АЙМАГҺАА:

Дашидондокова Елизавета Дылыковнае — Загаһатын совхоз. **Доржиева** Бальжит Шагдаровнае — «Первомайский» совхоз. **Доржиева** Дарижап Галсановнае — Чисаанын совхоз. **Иванов** Семён Павловичые — Чисаанын совхоз. **Рампилова** Рыгзема Базаровнае — «50 лет Октября» совхоз. **Талханова** Анна Тырхеевнае — Загаһатын совхоз. **Цыденова** Цыпилма Булатовнае — «50 лет Октября» совхоз.

ХУРАМХААНАЙ АЙМАГҺАА:

Бадмаева Санжидма Нимаевнае — Дэрээнэй совхоз. **Балданова** Цыпилма Ханжировнае — Аргатын совхоз. **Баханова** Евдокия Дархановнае — Дэрээнэй совхоз. **Евреева** Софья Демьяновнае — Гааргын совхоз. **Жигжитова** Сындыма Дондоковнае — Аргатын совхоз.

ХЯАГТЫН АЙМАГҺАА:

Алексеев Иннокентий Дмитриевичые — Хүдэриин совхоз. **Андреев** Михаил Николаевичые — «Родина» колхоз. **Афанасьев** Георгий Федоровичые — «Родина» колхоз. **Бондарев** Леонид Иннокентьевичые — «Родина» колхоз. **Белобородов** Михаил Степановичые — Ранжуровай нэрэмжэтэ колхоз. **Банзаракцаев** Намжил Бадмаевичые — «Пограничный» совхоз. **Дамбаева** Октябриные — «Дружба» колхоз. **Дашипилов** Дамдин-Сурун Жамсарановичые — Хяагтын совхоз. **Жаркой** Иван Николаевичые — Ранжуровай нэрэмжэтэ колхоз. **Игумнов** Иван Семёновичые — Ранжуровай нэрэмжэтэ колхоз. **Кожин** Петр Самуиловичые — Хяагтын совхоз. **Мункуев** Виктор Гунтуповичые — Хяагтын совхоз. **Очиров** Ренчин Дашиевичые — «Родина» колхоз. **Полонев** Семён Осиповичые — «Родина» колхоз. **Радионов** Фёдор Степановичые — Ранжуровай нэрэмжэтэ колхоз. **Сагжиев** Фёдор Жамсарановичые — Мөөрөөшын совхоз. **Степанов** Василий Григорьевичые — «Пограничный» совхоз. **Степанов** Иннокентий Федоровичые — «Родина» колхоз. **Тодорхоева** Бадмацу Дандаровнае — Мөөрөөшын совхоз. **Хлебников** Андрей Николаевичые — Ранжуровай нэрэмжэтэ колхоз. **Цыдыпылов** Бальжи Дашеевичые — Ранжуровай нэрэмжэтэ колхоз. **Цыренжапов** Цыремпил Жадамбаевичые — Алтайн совхоз. **Чудаев** Николай Семёновичые — Алтайн совхоз. **Пылдоржиев** Жамбал Жамьяновичые — Хяагтын совхоз.

МУХАР-ШЭБЭРЭЙ АЙМАГҺАА:

Ангархаева Галиные — «Эрдэм» совхоз. **Базаров** Дамдинцырен Базаровичые — «Одон» совхоз. **Болонев** Евгений Ермиловичые — «Знамя Ленина» колхоз. **Будаева** Цырен-Доржи Дандаровнае — «Знамя Ленина» колхоз. **Бурдуковская** Ниные — «Искра» колхоз. **Гомбожапов** Дашицырен Гомбоевичые — «Одон» совхоз. **Жигмитдоржиева** Валентина Цыденовнае — «Знамя Ленина» колхоз. **Жигжитов** Александр Балдановичые — «Эрдэм» совхоз **Иванов** Иван Кузьмичые — Заганай колхоз. **Калашников** Геннадий Трофимовичые — «Забайкалец» совхоз. **Мальцев** Ким Леонидовичые — «Знамя Ленина» колхоз. **Матвеев** Иван Михайловичые — Заганай колхоз. **Надмитова** Цыден-Дулма Цыденовнае — «Знамя Ленина» колхоз. **Степанов** Сергей Кузьмичые — «Забайкалец» совхоз. **Халзанов** Дондок Эрдынеевичые — «Знамя Ленина» колхоз. **Чимитова** Валентина Сультимовнае — «Знамя Ленина» колхоз. **Гаяхматов** Наруслан Вазлеевичые — «Забайкалец» совхоз.

СЭЛЭНГЫН АЙМАГҺАА:

Будажапов Дамба Жалсараевичые — Химнын совхоз. **Банзаракцаева** Бутыд Гармажаповнае — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз. **Будаева** Дулмажап Гармажаповнае — XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоз. **Дамбаев** Нима Тубчиновичые — XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхоз. **Линхобоев** Дамба-Цырен Тармаевичые — Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз. **Григорьев** Константин Михайловичые — Химнын совхоз. **Нестерова** Татьяна Сергеевнае — Сэлэнгын совхоз. **Очиртаров** Шернин Будаевичые — Сэлэнгын совхоз. **Раднажапов** Радна Самбуевичые — Химнын совхоз. **Романова** Валентина Гончиковнае — Сэлэнгын совхоз. **Санданова** Мария Челтумовнае — Сэлэнгын совхоз. **Санжалова** Татьяна Алексеевнае — «Эрдэм» колхоз. **Содномова** Гарма-Цырен Мункожаповнае — Химнын совхоз. **Хандажапов** Дамбажап Будацыреновичые — «Эрдэм» колхоз. **Цыбикдоржиева** Бадмацырен Тубаевнае — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз. **Цынгуев** Николай Будаевичые — Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз. **Шарапов** Владимир Аюшеевичые — Сэлэнгын совхоз.

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГҺАА:

Дальбаева Мария Очировнае — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз. **Соглакоева** Дора Цыреновнае — Саянай совхоз.

УЛААН-ҮДЫН АЙМАГҺАА:

Алексеев Ким Табидхановичые — «Улаан-Оронго» колхоз. **Бабаринов** Петр Колмаковичые — «Улаан-Оронго» колхоз. **Васильев** Максим Трофимовичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз. **Васильев** Фёдор Ивановичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз. **Васильев** Феоктист Трофимовичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз. **Доржиев** Пурбо-Доржо Цыреновичые — «Улаан-Оронго» колхоз. **Денисова** Анна Алексеевнае — «Маяк» колхоз. **Иванов** Варфоломей Степановичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз. **Лемешев** Дмитрий Григорьевичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз. **Павлов** Пётр Ульяновичые — «Искра» колхоз. **Степанов** Николай Кузьмичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз. **Яковлев** Емельян Терентьевичые — «Искра» колхоз.

ХОРИИН АЙМАГҺАА:

Белякова Галина Алексеевнае — «Георгиевский» совхоз. **Гаталова** Бальжит Доржиевнае — «Георгиевский» совхоз. **Гончиков** Далай Цыденовичые — Хориин совхоз. **Дашидондокова** Дашима Дондоковнае — Анаагай совхоз. **Дондокова** Лхамые — Анаагай совхоз. **Доржиева** Галина Лубсановнае — Анаагай совхоз. **Еремеев** Михаил Семеновичые — Дээдэ-Тайлсын совхоз. **Жамсаранова** Зоя Шоймполовнае — Анаагай совхоз. **Жамбалова** Цырма Сультимовнае — Хориин совхоз. **Мыдыкова** Дашигма Дансарановнае — Анаагай совхоз. **Раднаев** Норбо-Самбу Жигжитовичые — Анаагай совхоз. **Тагаров** Ойдоп Табхаровичые — Анаагай совхоз. **Тыгжеева** Мыдыг Цыремпиловнае — Анаагай совхоз.

ШИИДХЭХЫ ЖЭЛЭЙ ХАРАА ТҮСЭБҮҮД

ТЮМЕНЬ. (ТАСС). Тюменскэ областиин партийно-ажахын эдэбхитэдэй суглаан январиин 13-да эндэ болобо. 1973 ондо бэелүүлэгдэхэ социалис уялгануудые суглаанда хабаадагшад хаража үзөөд, баталан абаһан байна. Нефть, газ олзоборилхо промышленностиин һалбаринууд область дотор урдынхидал мэтэ хурдан түргэнөөр хүгжэхэ. 9-дэхи түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлдэ Тюменскэ областьдо 80 миллион гэхэ гү, али нёдондо жэлэйхиһээ 23 миллион тонноор ехэ нефть олзоборилогдохо юм. 19 миллиардһаа бага бэшэ кубометр байгаалиин газ ороной промышленна түб хотонууд абаха байна.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин эдэбхитэдэй суглаан дээрэ үгэ хэлэбэ. КПСС-эй XXIV съездын, КПСС-эй ЦК-гай декабриин Пленумэй шиидхэбэринүүдтэй таараалдуулан, арадай ажахые хүгжөөхэ гол зорилгонууд тухай тэрэ хэлээ. 1973 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ Тюменскэ областиин хүдэлмэришэд, колхозншгууд, интеллигенци оролдосо хэшээлтэйгээр ажаллаха зэргэтэй гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ. Советскэ Союзай гадаадын политикын, уласхоорондын байдалай асуудалнууд тухай А. Н. Косыгин элирхэйлэн хөөрэбэ.

А. Н. КОСЫГИН ОРЕНБУРГ ЕРЭБЭ

ОРЕНБУРГ. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин январиин 14-дэ Оренбург ерэбэ. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо В. Э. Дымшиц, СССР-эй министрнүүд П. С. Непорожний, С. А. Оруджев тэрээнтэй хамта эндэ ерээ.

КПСС-эй Оренбургын обкомой нэгэдэхи секретарь А. В. Коваленко, Оренбургын областной гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ А. Н. Баландин, Приволжиин сэрэгэй округой сэрэгүүдые командалагша генерал-полковник Ю. А. Науменко гэгшэд А. Н. Косыгин болон тэрээнтэй хамта ерэгшэдые аэродром дээрэ угтаба.

Энэ залуу басагамнай хэн гээшэб? Танилсагты: комсомолка Лида Ефимова. Тэрэ Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикада ажалладаг. Лида үдэр бүринингөө даабаринуудые үлүүлэн дүүргэдэг гээд фабрика соогоо суурхадаг. Гадна тэрэ бэрхэ спортсменка, уран һайханай бүлгэмдэ эдэбхитэйгээр хабаададаг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бүд нэхэгшэ Л. Ефимова ажалдаа.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ТҮЛ АБАХЫН УРДАХАНА

Сэлэнгын аймагай колхоз, совхозуудта эхэ хонидой 90 гаран отара мүнөө үедэ үбэлжэжэ байна. Түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы—гурбадахи жэлдэ аймагай хонишод 84.450 хурьга абаха байна. Ондоогоор хэлэбэл, 100 эхэ хонин бүриһөө 89 хурьган түлжүүлэгдэхэ байна.

Һаяхан Новоселенгинск һууринда аймагай хонишод сугларжа, түл абалгадаа хэр бэлэдхэлтэй орожо байһанаа хэлсэбэд. Эндэ сугларагшад урда жэлдэ ушарһан дутуу дундануудаа дабтангүй, даажа абаһан социалис уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргэхэ тухайгаа хэлсэбэд. Хонишод бии байгаа арга боломжоёо гүйсэд бодомжолжо үзэһэнэйнгөө удаа, малшадай бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсожо, табан жэлэй түсэбэй дүүргэлтэдэ хубитаяа оруулха гэжэ хэлсээ. Ажалай түрүүшүүл хурьга абалгын үедэ хайшан гэжэ ажалладаг тухайгаа суглаанда хабаадагшадта һонирхолтойгоор хөөрэһэн байна.

Химнын совхозой мэдээжэ хонишон Радна Самбуевич Раднажаповай байра байдалые тэдэнэр ошожо хараа. Ахалагша хонишон Радна Самбуевич сүлөөтэй сагтаа хонидойнгоо хашаа хорёо дард гэмэ болгохоһоо гадна, бани, худагай бишыхан гэр өөрөө баряа. Мүн энэ нүхэр жэлһээ жэлдэ хонидойнгоо эдихэ үбһэ тэжээл өөрынгөө хүсөөр бэлэдхэжэ абадаг заншалтай юм. Хонишондо 20 гектар сабшалан, тэды шэнээн ногоон һолоомоной поли даалгагданхай. Үнгэрэгшэ жэлдэ сагай уларилай хэр бэрхэшээлтэй байбашье, Радна Самбуевич бүхы сабшалан дээрэһээ 300 центнер һайн шанартай үбһэ, хүсэд хүрэхэ ногоон һолоомо хуряажа абаа.

Сэлэнгын совхозой мэдээжэ хонишон Шернин Очиртаров, Юрөөгэй суута хонишон Бутыд Банзаракцаева гэгшэд байгша ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 110 хурьга абажа түлжүүлхэ тухайгаа нүхэдтөө мэдүүлээ. Мүн нэгэнтэ бэшэ аймагай чемпион байһан Анатолий Акулов, Константин Григорьев 100 эхэ хонин бүриһөө 100, тэрэнһээшье дээшэ түл абаха гэһэн социалис уялгатай. Байгша ондо аймагай 40 гаран хонишод 100 эхэ хонин бүриһөө 100, дээшэшье түл абаха гэһэн социалис уялга баталан абаа.

Энэ һарын 15-һаа түл абалга колхоз, совхозуудта эхилбэ. Эндэ караһан үзэһэнөө өөһэдынгөө ажалда хэрэглэжэ, ажахынгаа дүн сагаан хонин һүрэгые бүри олон болгохын тула эршэтэйгээр ажаллаха бээзэ гээд найдагдана.

Н. НАМСАРАЕВ.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР М. Н. УЛАДАЕВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын сүүдэй органуудта олон жэл соо һайнаар хүдэлһэнэйнь түлөө, түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, Кабанскын аймагай арадай сүүдэй түрүүлэгшэ нүхэр **Уладаев** Михаил Николаевичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй** грамотаар шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1973 оной январиин 12.

БЭЛИГ ШАДАБАРИТАЙГААР, ШЭНЭ ЭРШЭТЭЙГЭЭР

Партийна эхин организацинуудта боложо үнгэрһэн тоосоото һунгалтын суглаануудай дүнгүүд тушаа

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ПАРТИЙНА эхин организацинуудта тоосоото һунгалтын суглаанууд боложо дүүрэбэ. Иимэ суглаанууд партийна бүлэгүүдтэ, цеховой болон бюрогой хүтэлбэритэй эхин организацинуудта зарлагдаа юм. Тоосоото һунгалтын үе ехэ политическэ удхатай сагта — КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө, СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойе нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө ехэ тэмсэлэй боложо байһан сагта үнгэрөө гээшэ.

Тоосоото үедэ, юһэдэхи табан жэлэй үнгэрһэн хоёр жэлэй туршада партийна организацинуудай ябуулһан хүдэлмэри зүбшэгдөө. Партии XXIV съездын, КПСС-эй ЦК-гай Пленумүүдэй табиһан зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын тула ямар зэргээр хүдэлжэ байһанаа коммунистнууд алишье талаһаань шэнжэлжэ үзэбэ. Энэ кампаниин үшөө нэгэ онсо шэнжэнь гэхэдэ, партийна документнүүдые һэлгэлгэдэ бэлдэжэ байһан ехэ харюусалгатай сагта тоосоото һунгалтын суглаанууд боложо үнгэрөө. Партийна документнүүдые һэлгэлгэ хадаа эхин организацинуудай ажал ябуулгые һайжаруулха хэрэгтэ һайн нүлөө үзүүлхэ ёһотой гэжэ КПСС-эй ЦК-гай майн (1972 он) Пленум тогтоол соогоо заагаһан байна.

Партийна организацинуудта боложо үнгэрһэн тоосоото һунгалтын суглаануудай дүн согсолжо үзэхэдэ, партийна документнүүдые һэлгэлгэдэ бэлэдхэлэй үедэ, үнэхөөрөө, коммунистнуудай эдэбхи үүсхэл дэлгэрүүлхэ, партийна журам бэхижүүлхэ, партиин гэшүүдэй үйлэдбэри дээрэ түрүү ябаха үүргые дээшэлүүлхэ талаар партийна организацинууд ехэ юумэ хэһэн байна.

Энэ хэлээшые баримталхын тула хэдэн жэшээ дурдалтай. Тоосоото һунгалтын болоһон парторганизацинуудай бүхы коммунистнуудай 88.6 процентнь суглаандаа хабаадаа. Тиихэдэ Кабанскын, Мухар-Шэбэрэй, Түнхэнэй, Советскэ районуудта 91—93 процент болоно. Суглаанда хабаадагшадай дүрбэнэйнь нэгэ хүн бүхэн тоосоото элидхэл тушаа үгэ хэлэһэн байха юм. Тэдэнэй дунда хүдэлмэришэд, жиирэй колхознигууд олон. Железнодорожно, Кабанскын, Прибайкалиин, Загарайн районуудта болоһон суглаанууд дээрэ үгэ хэлэһэн коммунистнуудай хахадынь жиирэй ажалша хүнүүд. Зүбшэлгэдэ хабаадагшадай үгэнүүд удхатай; эрид шууд эрилтэ ба шүүмжэлэлтэй, ажаглалта ба дурадхалнуудаар баян.

Партийна организаци бүхэнэй ажал ябуулгын шэнжэ шанар, маяг түхэлынь тэрэнэй ямар газарта байгуулагдаһаарнь тодорхойлогдодог гээшэ. Тиимэ ушар тоосоото ба һунгалтада бэлдэжэ байха үедэ анхаралда онсо абтаһан байна. Партийна шиидхэбэринүүдые эрхэ бэшэ дүүргэхэ, коммунистнуудай нүлөө үргэдхэхэ, бэе бэедээ эрилтэ ехэтэйгээр хандаха эрилтэтэйгээр суглаанууд боложо үнгэрөө бшуу. Жэшээнь, промышленна предприятинуудай, барилгын, транспортын, хэлхээ холбооной эмхинүүдэй партийна организацинуудай коммунистнууд ниитын үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, техническэ дэбжэлтэ хурдадхаха, ажалай эмхидхэл ба үйлэдбэри хүтэлбэрилгые нарижуулан һайжаруулха, алмалтын гурим наринаар сахиха, продукциин шанар һайжаруулха асуудалнуудта һаналаа ехээр табиһан байха юм.

Железнодорожно районой партийна эхин организацинуудта болоһон тоосоото һунгалтын суглаанууд эмхитэйгээр, удха һайнтайгаар үнгэрөө. Дүнгыень хаража үзэхэдэ, эндэхи партийна организацинуудай эмхидхэхы үүргынь нилээд дээшэлһэниинь, социалис мүрысөө шадамараар хүтэлбэрилдэг болоһониинь элирнэ. Авиационно заводой, ЛВРЗ-гэй, локомотивна депогой партийна олон эхин организацинууд үйлэдбэриин асуудал шиидхэхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр оролсодог, коммунистнуудынь эдэбхи үүсхэл гарган түрүү зэргэдэ ябадаг, ниитын хүдэлмэридэ шударгыгаар хабаададаг байна. Энэ ушар коллективэй үйлэдбэриингөө даабари амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэнь урагшатайгаар нүлөөлнэ.

Цехүүдэй партийна организацинуудай үүсхэлээр авиационно заводто үйлэдбэриин арга боломжонуудые гүйсэдөөр хэрэглэхэ, алмалта хэхэ харалга эмхидхэгдэһэн байгаа. Тэрэ харалгада 3 мянга гаран хүдэлмэришэд, инженер болон техникүүд хабаадалсаа һэн. Харалгын үедэ урлан нарижуулгын 3.499 дурадхал оруулагдаа. Тэдэнэй 2.446 дурадхалынь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээ. Харалгын түлэг ябажа байха үедэ 325 мянган түхэригэй экономическа ашаг туйлаамаар зуугаад дурадхал хүсэндөө хүргэгдэһэн байна.

ЛВРЗ-гэй түлишын аппаратура заһабаридаг С. М. Маковей гэгшын толгойлдог бригадын гэшүүд найман часай даабарине долоон часай туршада дүүргэхэ гэһэн үүсхэл дэлгээ һэн. Тэрэ үүсхэлыень заводой коммунистнууд болон олон хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд дэмжээ. Тэрэл үүсхэлэй ашаа туһаар предприятиин олон цэхүүд жэлэйнгээ даабари амжалтатайгаар дүүргэжэ шадаа гэжэ тэмдэглэмээр. Локомотивна депогой коммунистнуудай 85 процентнь үйлэдбэриин участогууд дээрэ сэхэ хүдэлжэ байдаг юм. Коммунистнууд К. В. Дегтярёв, А. Я. Емцев, В. Е. Дунаев болон бусадай үүсхэлээр СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулан, сүүдхын турша электровозуудай ябаса мянган километртэ хүргэхэ гэһэн хүдэлөөн үргэнөөр дэлгэрээ бшуу.

Гэхэтэй хамта зарим предприяти, участогуудай үйлэдбэрингөө түсэб таһалдалда оруулдаг тухай, шанар муутай продукци бүтээдэг байһан тухай, научно-техническэ туйлалтануудые үйлэдбэридэ аали нобшоор нэбтэрүүлдэг тухай, ажалай бүтээсын багаар ургадаг тухай баримтанууд суглаанууд дээрэ дурдагдаһан байна. Хамһабариин хүдэлмэринүүдые оньһожоруулха асуудалда анхарал һулаар табигдана, үйлэдбэриин болон ажалай журам зарим тээгүүр үшөөл һула байһаар, үйлэдбэриин ябаса нэгэ жэгдэ эршэтэй бэшэ гэһэн шүүмжэлэл ЛВРЗ-гэй кузнечнэ цехэй партийна организациин тоосоото суглаан дээрэ хэгдэһэн.

Предприятиин захиргаан хадаа мебель үйлэдбэрилхэ технологиие, тэндэ хүдэлдэг хүнүүдэй салин хүлһэнэй түлбэриин, ажалай гурим нарижуулха хэмжээ абанагүй гэһэн ажаглалта БМДК-гай коммунистнууд хэһэн байна. Судна бүтээлгын заводой коммунистнууд арадай үргэн хэрэглэлэй олон янзын эд бараа ехээр гаргадаг болохо асуудалда анхаралаа хандуулба. Энэ шухала хэрэгтэ заводой хүтэлбэрилэгшэдэй һаналаа табяагүй, харюусалгагүйгөөр хандаһанай гэмээр тус коллектив урдаа табиһан зорилгоёо бэелүүлжэ шадаагүй ха юм.

Республикымнай колхоз болон совхозуудай коммунистнууд хүдөө ажахын үйлэдбэри саашадань хүгжөөхэ гол шухала асуудалнуудта анхаралаа онсо табяа. Табан жэлэй түрүүшын хоёр жэлдэ туйлаһан амжалтанууд тушаа тогтохо зуураа, хүдөө ажахын үйлэдбэри хадаа мүнөө сагай эрилтэдэ үшөөл хүрэнэгүй гэжэ тэмдэглэгдээ.

Һүүлэй жэлнүүдтэ ушарһан бэрхэшээлтэ байдалые зоримгойгоор дабажа, доторойнгоо материальна болон ажалай арга боломжонуудые гүйсэд элсүүлжэ шадаһан олон колхоз, совхозууд хүдөө ажахын продукци абаха, гүрэндэ тушааха даабаринуудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ байдаг. Энэ талаар партийна эхин организацинуудай бэелүүлһэн юумэниинь, аша габьянь, үүргэнь ехэ. Жэшээнь, «Октябрьский» совхоз Зэдынгэй аймаг соо һая болотор дунда зэргын ажахы гэжэ тоологдодог байгаа. Партийна организациин, дирекциин эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри бэелүүлһэнэй ашаар тус ажахы мүнөө экономикоёо нилээд өөдэнь татаа, мал ажалай продуктнуудые абаха, гүрэндэ худалдаха 1972 оной түсэб амжалтатайгаар дүүргэә.

Тиихэ зуура бирагүйгөөр хүдэлдэг, газараа муугаар эдлэдэг, мал ажалаа хангалтагүйгөөр эрхилдэг ажахынууд республика доторнай үшөөл олон бии байһаар. Энээнһээ уламжалан, партийна суглаанууд дээрэ үгэ хэлэһэн олон нүхэд эдэ дутагдалнууд тушаа тогтоо. Газар таряалангай элдүүрилгэ һайжаруулжа, баян ургаса абадаг болохо, малаа улам үдхэжэ, ашаг шэмэ баянтай болгохо гээшэ түрүүшын ээлжээндэ шиидхэгдэхэ хэрэг мүн гэжэ элирхэйлээ.

Манай колхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд газараа һайжаруулха, уһанай аюулһаа, һалхи хииһээ боложо, газарай хүрьһэнэй гэмтэлдэ ородог ушартай тэмсэхэ, минеральна үтэгжүүлгэ болон наг шэбхэ ехээр хэрэглэдэг болохо гэжэ оролдоногүй гэжэ Сэлэнгын аймагай «Эрдэм» колхозой коммунистнууд Т. Б. Цыдыпов, А. Д. Дугаров, Б. Д. Машиев гэгшэд тон зүб лэ шүүмжэлэл хээ бшуу. Бэшүүрэй, Хориин, Хяагтын болон зарим хэдэн аймагуудай ажахынуудай партийна суглаануудта хабаадагшад орооһо таряа, үбһэ ехээр абадаг болохо гээшэ тон шухала хэрэг гэжэ тэрэ тоолоно. Мүн тэрэшэлэн мал ажал хүгжөөхэ, тэрэнһээ абтадаг ашаг шэмэ элбэгжүүлхэ тухай асуудалнууд коммунистнуудай анхарал татаа. Тиихэдээ мяха абалгые промышленна гуримда оруулха, малай шэнэ байра олоор бариха, малшадай бар хүсөөр хэдэг ажалые оньһон түхеэрэлгын хүсөөр бүтээдэг болохо гэхэ мэтын асуудалнуудай удха шанар ехэ, тэдэниие ойрын сагта шиидхэхэ хэрэгтэй.

Түнхэнэй, Зэдын, Яруунын, Прибайкалиин аймагуудай ажахынуудта болоһон тоосоото суглаануудта хабаадаһан коммунистнууд ажахынуудай партийна организацинууд, хүтэлбэрилэгшэд хадаа мэргэжэлтэдэй, дунда зиндаагай хүтэлбэрилхы тушаалтадай харюусалгые дээшэлүүлхэ, ажал хэрэгэйнь байдалай түлөө шангаа эрилтэ тэдэндэ табидаг байха ёһотой гэһэн ажаглалта хээ. Яруунын совхозой һү һаалиин фермын бригадир Г. Ц. Молохонов иигэжэ хэлээ: «Дунда шатын хүтэлбэрилэгшэд хараалһан хэмжээ ябуулгануудаа дүүргэхэ гэжэ оролдоногүй. Энэ ушар манай совхоздо бүри ходо үзэгдэжэ байдаг бэлошоо. Энээнһээл боложо, коллективтэмнай ажалай журам һуларна, энэнь үйлэдбэриин хэрэгтэ муугаар нүлөөлнэ».

Гүрэнэй болон научна эмхи зургаануудай, һуралсалай газарнуудай, мүн бусад ниитын эмхинүүдэй партийна эхин организацинуудта болоһон тоосоото һунгалтын суглаанууд түбхын түрүүндэ КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдэй, парти ба правительствын директивэнүүдэй дүүргэлтэдэ сэхэ хабаатай асуудалнуудта анхаралаа табяа. Аппарадай, һуралсал-хүмүүжэлэй хүдэлмэри һайжаруулха, совет хуули эбдэхэ, албан хойрог ябадалнуудтай эрид шууд тэмсэхэ, ажалшадые соёл культурын талаар һайнаар хангаха зорилгонууд партийна организацинуудай үдэр бүриин анхарал доро байха зүйлнүүд мүн болоно.

Һайнаар табигдаһан хиналта, дүүргэлтын хойноһоо саг үргэлжын шалгалта тогтоолго болбол эхин организацинуудай партиин XXIV съездын шиидхэбэринүүдые КПСС-эй ЦК-гай Пленумүүдэй тогтоолнуудые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхэ талаар ябуулдаг хүдэлмэриинь шиидхэхы шанартай оншонь мүн болоно. Тиимэһээ саашадаа партийна хиналта улам һайжаруулха, тэрээндэ коммунистнуудые бүри олоор хабаадуулха эрилтын табигдаһаниинь зүб гээшэ. Энэ хэрэгээ захадань хүргэжэ байбал, партийна болон гүрэнэй журам эбдэхэ ябадалда эсэс табиха, үндэһөөрнь усадхаха байна бшуубди.

Партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэри тухай тоосоото һунгалтын суглаанууд дээрэ ехэ хөөрэлдөөн болоо. Партийна документнүүдые һэлгэлгэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэриин үргэнөөр ябуулагдажа байһан угаа харюусалгатай үедэ энэ шухала хэрэгтэ эрилтэ ехэтэйгээр хандаха уялгатайбди. Коммунистнуудые эмхидхэлэй баүзэл сурталай талаар хатуужанги, журам шангатай, ниитын хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаададаг байдагаар хүмүүжүүлхэ гээшэ партийна организацинуудай бэелүүлхэ шухалын шухала ажал ябуулгань болоно бшуу. Сэхын хэлэхэдэ, эдэбхигүй, журам һулатай, ямар нэгэн зэмэдэ хүртэһэн, партийна даабари дүүргэдэггүй хүнүүд коммунистнуудай дунда ганса нэгэн дайралдадаг гээшэ. Ушар иимэһээ саашадаа КПСС-эй Программа ба Уставай эрилтэнүүдые коммунистнуудай хэр зэргээр дүүргэжэ ябадагые шангаар хинажа, шалгажа байха шухала болоно.

Зорилго юуб гэхэдэ, КПСС-эй райкомууд, партком болон партбюронууд тоосоото һунгалтын партийна суглаанууд дээрэ коммунистнуудай оруулһан һанамжа, дурадхалнуудые, хэһэн шүүмжэлхы ажаглалтануудые дууһан согсолжо, шэнжэлжэ үзөөд, тэдэниие заатагүй хүсэндэнь хүргэхэ хэмжээнүүдые абаха уялгатай. Гадна энэ кампаниин үедэ партийна организацинуудые толгойлхоор олон хүн шэнээр дэбжүүлэгдэһэн байна. Тэдэниие партийна хүдэлмэриин дүршэлдэ һургаха шухала.

Үнгэрһэн тоосоото үедэ өөһэдынгөө ябуулһан хүдэлмэриие зүбөөр сэгнэжэ, саашадаа бэелүүлхэ зорилгоёо тодорхойлһон партийна эхин организацинууд хадаа КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхээр, түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи шиидхэхы удхатай жэлдэ хараалагдаһан зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэхээр эрид шууд зоригжонхой гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

Б-Н. АЮРОВ.
КПСС-эй обкомой партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэриин таһагые даагшын орлогшо.

Малшадай мүрысөөндэ—үргэн дэлисэ

ЭРХИМЭЭР АЖАЛЛАХ ХАБА БАЙХА

Үбэлжэлгын эгээл харюусалгатай хаһын эхилээд байхадань, мал ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда Бүхэсоюзна социалис мүрысөөн дэлгэрбэ. Манай Алташын-Адагай үүлтэртэ фермын коллектив КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй болон ВЦСПС-эй абаһан тогтоолтой бүгэдөөрэн һайса танилсаад байхадаа, тэрэниие үнэн зүрхэнһөө халуунаар дэмжэбэ. «Саг соогоо дэлгэрһэн шухала мүрысөөн гээшэ» гэжэ малшаднай мэдүүлээд, энэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, юһэдэхи табан жэлэй гурбадахи жэлдэ бүри ехэ амжалта туйлаха гэжэ шиидэбэ.

1972—1973 онуудай үбэлэй үедэ фермээрээ үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1900 килограммһаа доошо бэшэ һү һаахабди гэһэн уялга һаалишаднай нэгэн сэдьхэлтэйгээр абаба. Тиихэдэ түрүү һаалишаднай бүришье дээгүүр уялгануудые абаһан байна. Жэшээнь, КПСС-эй райкомой гэшүүн, Октябриин Революциин орденто Ц-Д. Г. Улзытуева юһэ һарын туршада үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 2.300 килограмм һү һаахаб гэжэ бэеэ уялгалаад, 2.200 килограмм уялга абаһан М. Митыповае социалис мүрысөөндэ уряа. Эдэ хоёр һаалишаднай хэдэн жэлэй туршада хоорондоо мүрысэжэ ажалладаг, фермымнай үнинэй, суутайшье һаалишад юм. Энэ жэлдэ Цырен-Дулма Гомбоевна ажахы соогоо түрүүлжэ ябана.. Арба нэгэн һарын туршада үнеэн бүриһөө 3109 килограмм һү һаагаад байгаа һэн. Харин Митыпованъ энэ үе соо 2.215 килограммда хүргэнхэй байһан юм. Мүн һаалишад М. Будреева, В. Гынденова болон бусад үнеэн бүриһөө 2.200 килограммһаа бага бэшэ һү һаахабди гэжэ үгэеэ үгөөд, өөһэд хоорондоо мүрысэжэ захалаа.

Абаһан уялгаа нэрэтэй солотойгоор бэелүүлхэ ямар арга боломжотой гээшэбибди? Нэн түрүүн фермэмнай үбэлжэлгэдөө хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар бэлдээ. Малшадай үдэр бүри хэдэг хүшэр хүндэ хүдэлмэри болохо шэбхэ шабааһа гаргалга сүм оньһожоруулагданхай. Үбэлжэлгын үедэ бардам хүрэхэ тэжээлээ газаагаа бултыень оруулаабди. Һаалишадай ажалайнгаа һүүлээр аятай зохидоор амарха, сэнгэхэ, газетэ, журнал уншаха газар — улаан булан зохидоор түхеэрэгдэнхэй. Тэндэнь үргэлжэ дулаан байдаг. Фермын дэргэдэ эмхидхэгдэһэн арадай хиналтын постын гэшүүд, агитаторнууд хадаа малшадай үдэр бүриин арбан хоногой туршада хэһэн хүдэлмэриин дүн гаргажа, эли газарта үлгэдэг, элдэб асуудалаар хөөрэлдөө үнгэргэдэг гээшэ. Үдэшэндөө һаалишад, үхэршэд, тугалшаднай эндээ сугларжа, зооветеринарна һуралсалда хабаададаг. Үбэлэй һарануудай туршада малшадай ажаллаха хүдэлмэриин үдэрэй гурим шэнээр зохёогдоо. Мүн тэжээлэй рацион табигданхай. Мүнөө һаамхай үнеэн бүридэ хоног соо 2 килограмм үбһэн, 10 килограмм шанаржуулан бүйлүүлагдаһан һолоомон, 20 килограмм кукурузын силос, һаагдаһан литр һүн бүхэндэ 400 грамм талха таряанай зүйл үгтэнэ. Фермэмнай мүнөөдөө үдэр бүри 840—850 килограмм һү һаажа, 710—720 килограммыень бэлэдхэлэй пунктда тушаана. 165 үнеэдэймнай 140-иинь мүнөө һаагдана.

Фермын малшадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөнэй гурим шэнээр зохёогдожо баталагдаа, хүн бүхэн тэрэниие һайн мэдэхэ болонхой. Тэрэнэй
лоходо мүрысөөнэй
хоноод лэ гаргагдажа
Мүрысөөндэ эрхимлэхэ
һан һаалишадта совх
рекциин, парткомой
бочкомой дамжуулга
туг барюулагдаха. Ү
үнеэн бүриһөө хахад
бага бэшэ һү хааха
рысөөн фермымнай
вэй дунда дэлгэрэнхэй.

Бидэ худалдаа
эмхи зургаануудай
хангалтагүй гэжэ
бариха байнабди.
хэдэ, манай һуудаг га
магай түб Мухар-Шэбэ
хоноһоо 60 гаран кило
ло оршодог гээшэ.
жэжэ божо хэрэгсэлэ
аяар тиишэ ошожо яба
лөө забда байдаггүй.
зойнгоо центр Подле
магазинда ерэхэдэшни
тэй юумэшье ходо ба
Үнгэржэ ерэхэдээ магази
тад гэхэдээл хаалгат
хаяа һанаха. Ушар
автолавкын манай ру
ябантуу, малшадта
болодог зүйлнүүдээр
даг, малшадһаа захил
даг һаань, манда ехэл
һэн гэжэ һанаха байнаб.
захын сагаан гурил
дэн һараар нюдэндөө
ранагүйлди. Тиихэдэ
зуруул гэхэ мэтын юу
магазинда үнинэйшье
лошонхой.

Фермымнай һаалишад
шэд, тугалшад Бүхэсою
рысөөндэ эдэбхитэйгээр
дажа, мал ажалай пр
нуудые элбэгээр абадаг,
дөө ехээр бэлэдхэдэг
тула хүсэ шадалаа га
гүйл байха.

Д. ДЫМБРЫЛ
Мухар-Шэбэрэй айм
«Авангард» совх
Алташын-Адагай фер
даагша, коммун

ҮГЭНЬ БАТА

Республикын габьяата малшан Бальжинима Цыбхеевич Дармаев харууһалжа байһан үхэр бүриингөө шэгнүүрые сүүдхын туршада 1.000 граммаар нэмээжэ абадагаараа аймаг соогоо мэдээжэ болоһоор үнинэй юм. Бальжинима Цыбхеевич сүг хүдэлдэг гурбан нүхэдтэеэ 250 шахамал мүнөө харууһална. Үхэршэд шахамалнуудаа саг болзортонь һайнаар эдеэлүүлжэ, уһалжа шадаһанай ашаар декабрь һарада тус бүриин шэгнүүрые сүүдхын туршада 990 граммаар нэмээжэ шадаа. Үхэршэд Д. П. Ширтанов, А. С. Хлызова, Н. Г. Гармаева гэгшэдэй оролдосотой бэрхээр хүдэлһэнэй аша үрэнь энэ болоно.

Үбэлэй һарануудта шахамал бүхэнөө сүүдхын туршада килограммаар нэмээжэ абахын тула Аргатын малшад оролдосотойгоор хүдэлнэ. Эдэ нүхэднай үхэр бүриингөө шэгнүүрые тушааха үе болоторнь 320—340 килограмм болгохо гэжэ хэлсэнхэй. Һара шахуу саг үлэбэ. Энэ хугасаада амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө оролдожо байнхай.

В. ГАРМАЕВ.
Хурамхаанай аймаг.

ТҮРҮҮЛЭН ЭХИЛБЭ

«Георгиевский» совхозой нэгэдэхи отделениин хонишод түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи жэлэй түл абалгада эрхим бэлэдхэлтэй оробо. Байгша ондо эндэхи хонишод зуун эхэ хонин бүриһөө 95 хурьга түлжүүлхэ социалис уялгатай юм. Тобир тарган хонидһоо өөдэргэн хурьган гарадаг, эхэньшье һүтэй байдаг гэжэ хонишод һайн мэдэдэг. Тиимэһээ тэдэнэр хонидоо үдэшэ, үглөөниинь халан эдеэлүүлхэһээ гадна, хээрэ гаргажа бэлшээнэ. Хүйтэндэ бэлшэһэн хонидой ноонһониншье шэрхи, лыншье шадалтай байда

Хурьгалха хонидто нар
шэлбүүһэн ехэ туһатай.
отаранuудта хүсэд х
шэлбүүһэн, үбһэ тэжээл
рагдаа. Хонишон Михаил
хитдинов ажахы соогоо
рүүлэн, түл абажа эхил
дэ дүшөөд хурьган а
һайнаар харууһалагдажа
на. Ойрын үдэрнүүдтэ
хурьгад олоор абтахаар
леэгдэнэ.

Ж. БАДМАЕ
Хори.

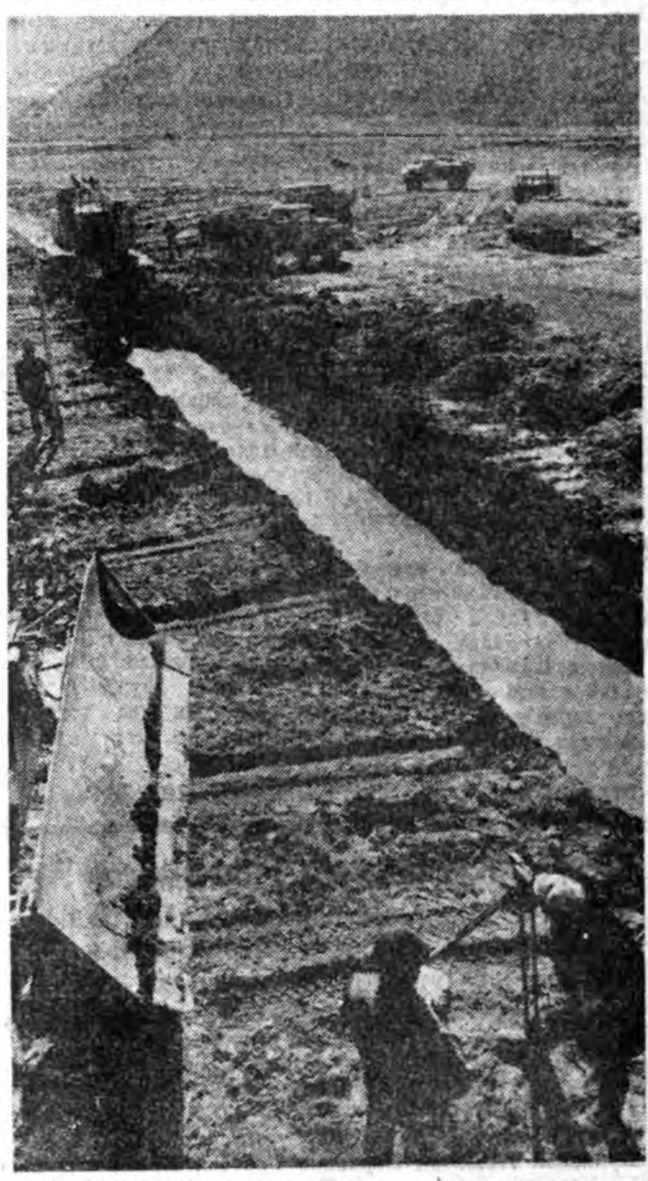

Хабаровск — Алас-Дурна зүгэй томохон промышленна ба культурна түб юм. Амар мүрэн дээрэхи энэ городой шарай жэл ерэхэ бүри хубилна. Эндэ барилга ехээр хэгдэнэ. Жэл бүри хэдэн мянган айл шэнэ байратай боложо байдаг. Гансахан үнгэрэгшэ жэлдэ Хабаровскда 300 мянган дүрбэлжэн метр гэр байра ашаглалгада үгтөө.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Хабаровсккрайстрой» нэгэдэлэй 14 дабхар байшан.

ТАСС-ай фотохронико.

СОВЕТ ОРОН ДОТОРНАЙ

Горно-Бадахшанска автономито областиин Ишкашимска райондо мелиоративна ехэ хүдэлмэри ябуулагдажа байна. 1973 ондо Горно-Бадахшанска уһалууриин системэнүүдэй управлениин оролдолгоор Лянгарскын 100 гектар газар элдүүрилгэдэ үгтэбэ.

ТАСС-ай фотохронико.

ЭЛЕКТРОННО ЭМШЭН

Саратовай электронно машина бүтээлгын заводто «ЧЕК-1» гэжэ шэнэ информационно-хэмжэлгын түхеэрэлгэ олоор гаргагдажа эхилбэ. Трактор, комбайн, плуг гэхэ мэтэ хүдөө ажахын машинануудые олоор гаргаха зүбшэл абахын урда тээ тэрэниие удаан саг соо шалгажа үзэдэг. Тиихэдэнь «ЧЕК-1» түхеэрэлгэ ямаршье машинын «үбшэнгые» дары түргэн олоодхидог байна. «УАЗ-452» автомобилиин кузов соо тодхогдонхой энэ түхеэрэлгэ шалгагдажа байһан машинын деталь, узел бүхэнэй хүсэн, скорость тухай мэдээнүүдые харуулжа байха юм.

Ороноймнай машина бүтээлгын станцинуудта «ЧЕК-1» түхеэрэлгын үргэнөөр хэрэглэгдэхэ байһаниинь дамжаггүй.

ШЭНЭДХЭГДЭҺЭН АГРЕГАДАЙ БУЛАД

Нижний Тагилай металлургическа комбинадай долоодохи мартенэй пеэшэн дахяад булад үгэжэ эхилбэ. Богонихон болзор соо — 15 хоногто —аяар 25 жэл хүдэлһэн агрегат гүйсэд шэнэдхэгдэһэн байха юм. Гансал хуушан хоолойнь үлөө. Хуушан пеэшэнэйнь орондо 280 тоннын мартен табигдаба. Шэнэдхэгдэһэн энэ агрегат байгаалиин газ хэрэглэнэ. Тэрэ жэл соо хуушан пеэшэндэ орходоо 20 мянган тонноор үлүү булад үгэхэ байна.

Энэнь комбинадта металлургнуудай шэнэлэн һэльбэһэн табадахи агрегат болоно.

ВИЛЮЙН ГАЛНУУД ХҮДӨӨ ТОСХОНУУДТА ЯЛАРНА

Вилюйн ГЭС-һээ татагдаһан зайн галай шэжэм утаһанууд Яхадай тайга руу саашаал һунана. Гидростанциие Сунтарска районой Куокуну тосхонтой холбоһон гурбан зуун километр утатай ЛЭП ашаглагдажа эхилбэ. Энэ тосхон совхозой үйлэдбэриин нэгэ участок болодог юм.

Куокуну хадаа Вилюйн электростанциһаа зайн гал абадаг арбадахи тосхон болоно. Эндэ ерэһэн зайн галай элшэ хүсэн малшадай, ангуушадай, модошодой гэр байрые гэрэлтүүлнэ, фермэнүүдтэхи ажалые оньһожоруулна.

ҮБЭЛДӨӨ ПОЛИ ДЭЭРЭ

Мүнөө жэлдэ Омскын тала дайда саһа багатай. Гэбэшье зарим полинууд дээрэ хахад метр саһан баалнууд бии болошонхой. Тэдэниие Омскдо бүтээгдэһэн шэнэ агрегат обоолно. Тус агрегат нэгэл ябаад гарахадаа, саһа нягталан жэгдэлээд, хахад метр тухай саһан баалнууд болгон обоолдог. Иигэжэ обоологдоһон саһа шуурганайшье үедэ хиидэхэгүй ха юм.

«УВС-9» түхэлэй энэ шэнэ агрегат урданай иимэрхүү түхеэрэлгэһээ тад ондоо. Юуб гэхэдэ, тэрэ 10—15 сантиметр зузаан саһа суглуулха аргатай. Энэ түхеэрэлгээр саһа тогтооходо, хабартаа тарялангай газар ехэ шииг нойто абана, тэрэнь ургасадашье нэмэлтэ болоно гэжэ Сибириин хүдөө ажахын эрдэм шэнжэлэлгын институдай хүдэлмэрилэгшэд тодорхойлоо.

Агрегадай түхеэрэлгын орёо бэшэ һэн туладань, тэрэниие Омско областиин колхоз, совхозууд өөһэдөө бүтээнэ.

ГАЗАЙ ШЭНЭ УУРХАЙ

Чу-Сарысуйска хабшал соо 2.456 метр гүнзэгы скважинаһаа байгаалиин газ хүсэтэйгөөр сорьёлон гараба. Эндэ сүүдхэдээ миллион шахуу кубометр газ гараха байна.

Энээнэй хэр ехэ олзотой байһаниинь сэгнэшэгүй. Караганда, Темиртау, Чимкент, Джамбул гэхэ мэтэ промышленна түбүүдһээ холо бэшэ энэ уурхай оршодог. Гадна, тэрээнһээ дүрбэн зуун километр хараанай газараар Мубарек—Ташкент—Фрунзе — Алма-Ата гэжэ республика хоорондын газопровод гарана.

ЭКРАНАЙ ҺОНИНУУД

В. Худяковой сценаряар «Молдави-фильм» студида буулгагдаһан «Зарубки на память» гэһэн кинокартина Бессарабиин ажалшан арадай совет засагай түлөө тэмсэһэн тухай хөөрэнэ. Режиссёрнууд М. Израилев, Н. Гибу гэгшэдэй табиһан энэ фильмын гол геройнууд коммунис подполиин тэмсэлшэдэй образ харуулна.

ХЛОПЧАТНИГАЙ ГАЗАР ХАХАЛНА

Таджикистанай уһалагдадаг тарялангай зононууд — Вахшска, Гиссарска ба Кулябска талануудта хлопчатнигай газар хахалалга эхилээ. Эндэ хоёр мянга гаран агрегат хүдэлнэ. Тиихэдээ полинууд 40 гаран сантиметр гүнзэгыгөөр хахалагдана. Эндэ газарай хүрьһэ урбуулан, хоёр дабхараар хахалха тусхай плугууд хэрэглэгдэнэ. Хахалалга хэтэеэ хамта тарялангай гектар бүхэндэ 300—500 килограмм суперфосфат оруулна.

Энэ жэлдэ 250 мянга гаран гектар газарта хлопчатник таригдаха.

ПРИБОР-УНИВЕРСАЛ

МВУ-6 гэжэ шэнэ пирометрическэ приборнууд химическэ, машина бүтээлгын, энергетическэ, радиотехническэ ба электронно промышленностьда, мүн хүдөө ажахыдашье үргэнөөр хэрэглэгдэхэ юм. Тэрэниие Ереванай прибор бүтээлгын завод олоор гаргажа эхилээ.

Армениин конструкторнуудай бүтээһэн багахан аад, бата бэхи эдэ түхеэрэлгэнүүд элдэб механизмүүд болон түхеэрэлгэнүүдэй хүдэлхэ үедэ температурыень шалган таруулжа байха үүргэтэй. Энэ шэнэ приборнуудые ямаршье сагай уларилтай газарта хэрэглэжэ болоно.

ДЭЭДЭ ҺУРГУУЛИНУУДАЙ ЗОРИЛГОНУУД

Дээдэ һургуулинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна зүблөөн Москвада мүнөөдэр, январиин 16-да нээгдэбэ. Энэ зүблөөн дээрэ КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые, «Орон дотор дээдэ һуралсалые саашадань һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые үндэһэлэн, дээдэ һургуулинуудай зорилгонуудые зүбшэн хэлсэхэ юм.

Арадай ажахын, эрдэм наукын ба соёл культурын мэргэжэл ехэтэй кадрнуудые бэлэдхэлтэй холбоотой шухала асуудалнууд тухай хөөрэжэ үгэхыень ТАСС-ай корреспондент СССР-эй дээдэ ба тусхай дунда һуралсалан министрэй нэгэдэхи орлогшо Н. Ф. КРАСНОВТО хандаһан байна.

— Дээдэ һургуулинуудай хүгжэлтэ научно-техническэ дэбжэлтын эршэ темпээр тодорхойлогдодог, — гэжэ Н. Ф. Краснов хэлэбэ.—Мүнөөнэй үе сагта эрдэм наукын, техникын, арадай ажахын, соёл культурын мэргэжэлтэдээр хангаха асуудалтай холбоотой зорилгонуудые дээдэ һургуулинууд гол түлэб амжалтатайгаар шиидхэжэ байнхай. Эрдэм наукын ба техникын орёо асуудалнуудые шиидхэлгэ, тэрэ тоодо атомай элшэ хүсые арадай ажахыда хэрэглэлгэ, замбуулинай дайдада хүнэй гараһан ушар — эдэ бүгэдэ совет ВУЗ-уудта хүмүүжүүлэгшэдэй ба эрдэм бэлигэй ашаар бэелүүлэгдэһэн байна.

Нүхэр Л. И. Брежнев «Совет Социалис Республикануудай Союзай 50 жэлэй ой тухай» элидхэл соогоо ороной дээдэ һургуулинууд аха дүү союзна республикануудай соёл культурые хүгжөөлгэдэ, эрдэм гэгээрэл дэлгэрүүлгэдэ кадрнуудые бэлдэлгэдэ ехэ нүлөө үзүүлээ гэжэ зааһан байна. Ороной томо түбүүдэй дээдэ һургуулинуудта националь на республиканууд, областьнууд, округуудай түлөөлэгшэд һуралсадаг, тэрэшэлэн союзна болон автономито республиканuудта хэдэн арбаад университедүүд болон институдууд нээгдэнхэй.

Научно-техническэ революци промышленностиин, эрдэм наукын, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ шэнэ эрилтэнүүдые табидаг болоһониинь ойлгосотой. Гэхэтэй хамта, кадрнуудай мэргэжэл, бэлиг шадабариһаа научна техническэ хүгжэлтын эршэ темп дулдыдаха байна. Ушар тиимэһээ парти болон правительство мэргэжэлтэдэй бэлэдхэлые һайжаруулха, һуралсалай системые нарижуулха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулна.

Манай ороной дээдэ һургуулинууд мүнөө 400 гаран янза бүриин шэглэлтэй мэргэжэлтэдые бэлдэнэ.

Юһэдэхи табан жэлэй эсэстэ Совет ороноймнай наймадахи хүн бүхэн дээдэ һургуули гү, али тусхай дунда һургуули дүүргэһэн диплолтой байха ёһотой. Бүхы студентнүүдэй 40 гаран процентнь инженер мэргэжэлтэй болохо байна. Электронико, атомай элшэ хүсэ «ургалха», автомат оньһон техникэ хүдэлгэхэ мэргэжэлтэд тэрэ тоодо оролсоно. Мүнөө манай ВУЗ-уудта 20 гаран ондо ондоо шэнэ мэргэжэлтэй хүнүүд бэлдэгдэдэг болоо.

Түйлай ехэ барилгын дэлисэ энэ талаар олон мэргэжэлтэдые бэлдэхэ эрилтэ табяа. Арад зоной ажабайдал һайжараа, тэрэшэлэн үргэн хэрэглэмжын эд товар ехээр үйлэдбэрилэгдэдэг. Энээн тушаа иимэ тоонуудые дурдая. Һуралсалай 1950—1951 онуудта продуктнуудые үйлэдбэрилгын, үргэн хэрэгсэлэй эд товар үйлэдбэрилгын технологиин мэргэжэлдэ 19 мянган студент һурадаг байгаа. Зүгөөр мүнөө тэдэнэй тоо 130 мянган хүрэтэрөө ургаа.

Медицинын дээдэ һуралсалай хүгжэлтэ социалис ниитын байгуулалтын амжалтануудые эли тодоор гэршэлнэ. Мүнөө медицинскэ 81 институтда 274 мянган студент һуралсана. Байгша табан жэлэй туршада дээдэ ба тусхай дунда һургуулинууд 9 миллион мэргэжэлтэниие бэлдэхэ ёһотой. Мүнөө мэргэжэлтэдые бэлэдхэлгын шанарта онсо анхарал хандуулагдана. Дээдэ һургуулинууд научно-техническэ дэбжэлтэтэй зохилдуулан, улам орёо асуудалнуудые шиидхэжэ шадахаар мэргэжэлтэдые хүмүүжүүлнэ. Мэргэжэлтэд ганса мүнөөдэрэй бэшэ, мүн үглөөдэрэй асуудалнуудые шиидхэжэ шадахаар бэлэдхэлтэй байха ёһотой. Тодорхойлон хэлэбэл, мүнөө үеын мэргэжэлтэн ганса «өөрынгөө» һалбари һайнаар мэдэхэһээ гадна, бүхы тэрээндэ «түрэл» һалбари мэдэхэ уялгатай. Һүүлэй жэлнүүдтэ студентнүүд научно-шэнжэлэлгын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг болоо. Жэшээлхэдэ, үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдээ 800000 студент энэ хүдэлмэридэ хабаадаһан байна.

Дээдэ һургуулинуудай лабораторинууд ба һуралсалай кабинедүүд мүнөө үеын түхеэрэлгэнүүдээр саг үргэлжэ хангагдана. Гэхэтэй хамта, дээдэ һургуулинууд промышленна предприятинууд, научна эмхи зургаанууд болон конструкторско бюронуудтай холбоогоо улам нягтаруулаа. Энэ талаар Московско физико-техническэ, инженерно-физическэ, Ленинградай технологическэ институдуудай дүй дүршэл һайшаалтай. Эдэ институдуудай студентнүүд гурбадахи курсһаа эхилжэ, научно-шэнжэлэлгын институдта гү, али предприятида ошожо ажалладаг, тэндээ дипломно проект бэшэдэг; тэрэ проектынь темэ ехэнхидээ бодото ажабайдалтай холбоотой байдаг шуу. Бидэнэр ойрын 10—15 жэл соо энэ түрүү дүй дүршэлые үргэнөөр дэлгэрүүлхээр хараалнабди.

Студентнэрэй марксистско-ленинскэ үзэл сурталай хэмжээе дээшэлүүлхэ гэһэн шухала зорилго дээдэ һургуулинуудай урда табигданхай.

Дээдэ һургуулинуудтахи һуралсалай бүхы хүдэлмэри марксистско-ленинскэ үзэл сурталда, интернационализмын, совет патриотизмын үзэл бодолдо үндэһэлдэг.

Дээдэ һургуулинуудай хүдэлмэрилэгшэд «Орон дотор дээдэ һуралсалые саашадань һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые бэелүүлхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлэн, ажаллажа байнхай. Энэ ехэ хүдэлмэритэй холбоотой ээлжээтэ зорилгонууд дээдэ һургуулинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ байна.

Татьяна Александровна Чемезова Улаан-Үдын медицинскэ училищиин фармацевтическэ отделени 1947 ондо дүүргэһэн юм. Тэрэ гэһэн сагһаа хойшо мүнөө болотор энэ эхэнэр республикымнай олохон аптекэнүүдтэ хүдэлөө.

Галина Николаевна Макаровагай сугтаа тэрэ һүүлэй хэдэн жэлэй туршада онкологическа диспансерай дэргэдэхи аптекэдэ хүдэлнэ. Тэдэнэр үдэр бүри үбшэнтэнэй рецептээр янза бүриин эмүүдые олоор бэлдэжэ байдаг.

Татьяна Александровна удаан саг соо һайнаар хүдэлһэнэйнгөө түлөө оло дахин Хүндэлэлэй грамотада хүртэһэн байха. Тэрэ «Коммунис ажалай ударнигай» нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Т. А. Чемезова ажалдаа.

А. ШУЛУНОВОЙ фото.

ДУЛЭТЭ ЖЭЛНҮҮДЭЙ БААТАРНУУД

ТАГНУУЛШАДАЙ КОМАНДИР

Ахалагша лейтенант Антон Сычев олон һарын туршада Улаан тугта гвардейскэ дивизиин 29-дэхи тагнуулшадай ротын командираар ябаа һэн. Энэ ротын сэрэгшэдэй дунда манай агуу ехэ Эхэ ороной олон ондоо яһатадай түлөөлэгшэд байгаа. Жэшээлхэдэ, Виктор Сухарев Бородинска талада түрэһэн, Евгений Бобенко — Каспиин далайн эрьедэ ехэ болоһон, тиихэдэ дайнай үедэ плендэ абтажа, тэндэһээ тэрьедэһэн Василий Козлов Украинада түрэһэн бэлэй. Энэ ротодо богонихон саг соо нилээд олон ород, узбек, казах болон татар яһатан алба хэжэ, немец фашистнартай тулалдаа һэн.

Ахалагша лейтенант Сычевэй нэрэ обогынь ородшье һаа, энэ нүхэр буряад яһанай хүн һэн. Смоленск хото шадархи Павлиново гэжэ ехэхэн станциие тэдэнэй дивизиин немецүүдһээ буляан абахада, Сычев яһала һайн эмхидхэгшэ, бэлигтэй командир байһанаа харуулаа бэлэй. Командалжа ябаһан ротоёо хүнэй ябамаар бэшэ намагтай газараар дахуулжа, дайсанай ара талаһаань добтолон ороод, фашистнуудые үй бута сохин намнаа һэн. Тиихэдэ Антон Сычевэй тагнуулшадай ротын 60 шахуу эрэлхэг зоригтой сэрэгшэд дайсадта батальон шэнги һанагдаһан байгаа. Энэ сэрэгэй операциин совет тагнуулшадай илалтаар дүүрэһэнэй түлөө ротын бүхы сэрэгшэд шагналда хүртэһэн, тэдэнэй командир Сычевтэ Александр Невскиин орден барюулагдаһан юм.

30-аад жэлэй үнгэрөөд байхада, Сычевэй командалдаг ротодо алба хэһэн сэрэгшэ Виктор Михайлович Сухарев мүнөө өөрынгөө командир тухай сэдьхэлээ хүдэлгэн иигэжэ хөөрэдэг:

— Сычев болбол тусгаар зүрхэтэй, бэрхэ командир байгаа гэхэдэ алдуу болохогүй. Энэ нүхэр өөрынгөө мэдэлдэ байһан сэрэгшэдтэ хэзээдэшье шангаар дуугархагүй, түбшэн зантай һэн. Хүнүүдтэ налгай зохидоор хандаха. Аргагүй эрэлхэг зоригтой командир байгаа. 1941 оной октябрь һарада Бородинска чолидо болоһон дайнда дивизи соогоо бултанһаа урид дайсанай танкнуудые урга модон минэ хоёроор тэһэлжэ эхилээ һэн. Урга модондо минэ уяжа баряад, дайсанай танкнуудые өөртөө бүри дүтэ болгоод, гэнжэ доронь тэрэнээ табижа, танкнуудые тэһэлдэг байгаа. Иимэ аргаар 1941 ондо немецүүдэй олохон танк болон бронетранспортер тэһэлһэн юм.

Тагнуулшадай ротын сэрэгшэд булад шэнги хатуужаһан, нюдэнһөө нёлбоһоншье дуһаадаггүй, хүшэр хүндые яһала хараһан, үзэһэн хүбүүд бэлэй. Нэгэтэ командирайнгаа хүндөөр шархатахыень харахадаа, бүхы ротомнай өөрынгөө аба, эжые алдаһан шэнги уйлалдаа һэн. Командирнай бидэнэртэ хододоо һаналаа сэдьхэлээ табидаг, һургадаг байгаа. Яагаад дайсанай һомонһоо бэеэ аршалха ёһотойб, хүлэйнгөө оройлто зүбөөр оройхоб гэхэ мэтэ һургаал ходо сэрэгшэдтээ үгэжэ байха. Дайшалхы хүшэр хүндэ шухала хэрэгүүдтэ ганса залуушуулые нэгэтэшье эльгээдэггүй, харин өөрөө заабол ошолдодог байгаа. Нүхэр Сычев генералда гү, али юрын сэрэгшэдтэ нэгэ эдляар хандадаг, хөөрэлдэдэг һэн. Генералай урда шэшэрэнгүй, харин албан хэрэг тухайгаа үнэн сэхыень элидхэдэг бэлэй.

Тагнуулда гараад «хэлэ» абажа шадаагүй һаа, юрэдөөшье голхорхогүй. Дахин тагнуулда ошожо, дайшалхы даабарияа заатагүй дүүргэһэн лэ байха.

Командир Сычев Латвида болоһон тулалдаанай үедэ хүндөөр шархатаһан юм. Тэрэ гэһээр бидэнэр уулзаагүйбди. Сэрэгэй госпитальдо наһа бараа гэжэ нэгэтэ дуулдаа һэн. Теэд бидэнэр үнэншөөгүйбди. 28 жэлэй туршада өөрынгөө ротын командирые бэдэрээбди. Иимэ зоримгой хүн үхэхэ ёһогүй гэжэ бидэнэр—ротын сэрэгшэд мүнөө болотор һанаһан зандаабди.

Виктор Михайлович Сухарев музейдэ мүнөө ажаллана. Тэрэ Бородинска сэрэгэй түүхын хөөрөөнэйнгөө түгэсхэлдэ иигэжэ хэлээ һэн:

— Буряад орондо түрэһэн Антон Сычев ёһотойл коммунист хүн һэн. Тиимэһээ олоной дундаһаа онсо шалгардагынь эли тодо болоно.

В. ШАБАЛИН,
тагнуулшадай ротын сэрэгшэ байһан.

Социалис оронуудаар

ТАСС-ай корреспондентнүүд мэдээсэнэ

Шэнэ барилгануудай жэл

БУДАПЕШТ. Бодхоотдожо байһан барилгануудые түргэн саг соо дүүргэхэ, дүүргэгдээгүй барилгануудые үсөөрүүлхын түлөө бүхы арга, хүсэ шадалаа элсүүлхэ гэжэ Венгриин энэ жэлэй түсэб дотор хараалагдана. Энэ жэлдэ 5 томо барилга эхилхэ, 23 ехэ барилга дүүргэгдэхэ юм.

Вишонтдо Ю. Гагаринай нэрэмжэтэ 800 мянган киловатт хүсэтэй теплоэлектростанци промышленна ашаглалгада һаяар үгтэхэнь.

Совет-венгер хилэһээ Сазхаломбатт хүрэтэр нефть дамжуулха соргоор «Дружба-2» гэжэ шэнэ соргоор түрүүшын зуу мянган тонно «хара алтан» СССР-һээ Венгри руу дамжуулагдаба. Жэлэй туршада 10 миллион тонно нефть дамжуулха энэ магистраль һаяар ашаглалгада үгтэхэ юм.

Айкадахи шабарай хоёрдохи заводой барилга дүүрэхэ дүтэлөө. Заводой түрүүшын ээлжээн ашаглалгада үгтэнхэй.

Металлургическа, машина бүтээлгын, барилгын, хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленность шэнэ барилгануудые хэхэ.

Ороной урда зүгтэхи Беремендэхи цементын шэнэ комбинат промышленна хүсэндөө оробо. Дьер хотын машина бүтээлгын заводто булад хайлуулгын шэнэ цехэй барилга дүүргэхэнь.

ГАЗАЙ СОРГО АШАГЛАЛГАДА ОРОХОНЬ

БРАТИСЛАВА. Уласхоорондын «СССР — Баруун Европо» гэжэ газай соргын барилгашад ЧССР-эй газар дээрэ Словакида 420 километр утатай участогта сорго татажа дүүргэбэ.

Тон орёо газарай нюруутай Словакида газай сорго татахада хүндэ байгаа. Тус сорго хоёр жэлэй туршада татагдажа дүүргэгдэхэ ёһотой байба. Энэ хугасаа соо 2,6 миллион кубометр шорой малтаха, зуугаад хүүргэ ба дүүжэн хүүргэ бариха, соргодо 35 мянган зүйдэл гагнан хабсаргаха хэрэгтэй һэн.

Европын эгээн томо «СССР — Баруун Европо» гэһэн соргоор Советскэ Союзһаа байгаалиин 28 миллиард кубометр газ ЧССР, ГДР, Австри, ФРГ руу жэл бүри дамжуулагдаха байна.

Магистралиин Чехидэхи хубиин барилгын дүүрэхэдэ, энэ оной апрельдэ Сибириин газ ГДР, октябрьда — ФРГ руу дамжуулагдаха юм.

Советскэ Союзай туһаламжаар ЧССР-тэ газай сорго үзэгдөөгүй богони болзорто татагдаа гээшэ. Аха дүү орондоо СССР түхеэрэлгэ эльгээгээ, инженернэ барилгын баян дүй дүршэл дамжуулаа, техническэ бусад туһаламжа хүргөө.

ТРАУЛЕРНУУДЫЕ—ХИЛЫН СААНА

ВАРШАВА. Судна бүтээлгэ Польшын промышленностиин шухала һалбаринуудай нэгэн болоно. 1949 онһоо хойшо республикада 6 миллион тонно уһа түрисэтэй 1170 гаран судна бүтээгдээ. Энэ сагай туршада бүтээгдэһэн бүхы продукциин 75 процентнь хилын саана худалдагдаһан байна.

Польшодо бэлдэгдэһэн загаһанай судданууд илангаяа суурхадаг. Юрын траулернууд, траулер-холодильнигууд, олон ондоо хүдэлмэри хэдэг корабльнууд тэдэнэй тоодо ороно. Загаһа барихаһаа гадна, далайн элдэб амитадые агнаха юрын, 10 мянган тонно уһа түрисэтэй загаһа буйлуулдаг баазанууд Польшын загаһа олзоборилгын корабль бүтээлгын түйлаһан амжалтань болоно. 170 метр утатай энэ хүсэтэ судданuудые тамардаг завод гэжэ нэрлэхэдэ болоно. Иимэ судданууд сүүдхын туршада 600 тонно продукци үйлэдбэрилэн гаргаха шадалтай. Польшоһоо гадна, СССР-тэ, Японд о иимэ корабльнууд бүтээгдэнэ.

Польшын траулернуудые арбан табан орон худалдан абана. Советскэ Союз энэ траулерта ехэ захил хэдэг юм.

Бургастахи загаһа буйлуулдаг комбинат

СОФИ. Машина бүтээгшэдэй, химигүүдэй Бургас хото Болгариин загаһа буйлуулдаг промышленностиин томо түб болож о байнхай. Загаһа буйлуулха комбинадай түрүүшын ээлжээнэй барилга дүүрэбэ.

Болгариин загаһа олзоборилгын флодой хүсэн ургажа, жэлһээ жэлдэ загаһан ехээр баригдана. 1965 ондо 17,3 мянган тонно загаһан баригдаһан һаа, 1972 ондо 100.000 тонно олзоборилгодоһон байна. Тиимэһээ Бургас хотодо загаһа буйлуулха томо комбинат бариха гэһэн шиидхэбэри абтаа.

Комбинат загаһа траулерһаа оньһон аргаар буулгаха бүхы түхеэрэлгэнүүдтэй 420 метр причалтай. 12.000 дүрбэлжэн метр талмайтай хүргэлгын цех, загаһа сонгоохо, мариновалха, дабһалха цехүүд, загаһанай консервын фабрика, складууд комбинадта бии. Загаһа хүргэхэ, сэбэрлэхэ, зөөхэ, буйлуулха мүнөөнэй түхеэрэлгэнүүд цехүүд соо тодхогдонхой. Энэнь ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, продукциин шанар һайжаруулха арга олгоно. Загаһа барилгын түхеэрэлгэ заһабарилха мастерской комбинат шадар бии. Загаһа олзоборилгын флодой судданuудта заһабарилга хэхэ бааза баригдажа байнхай.

Үйлэдбэриеэ үргэдхэлгэ

ГАВАНА. Совет-Кубын хани барисаан тухай хэлсээнүүдтэй таарал дуулан, Никаро ба Моадахи (Орьенте провинци) никелиин рудае болбосоруулха заводуудые һэльбэн бариха ба тэдэнэй рудагай баазые үргэдхэхэ проектые хоёр ороной мэргэжэлтэд бэлдэжэ эхилбэ.

Моада «Педро сото Альба» гэжэ заводые американ компани бариһан байгаа. Кубын мэдэлдэ байһан предприятиин үйлэдбэридэ һаад хэхые хүсэжэ, американецууд мэргэжэлтэдээ дуудажа абааһан, запчастьнуудые эльгээхээ болиһон, заводой технологическа документацинуудые үгы хэһэн байна. Гэбэшье СССР болон бусад социалис оронуудай туһаламжаар Кубын инженернүүд тус заводоо һэргээн бодхоогоо. Заводой коллектив һүүлэй хоёр жэлэй туршада предприятиингаа проектнэ хүсэ дээшэлүүлхын түлөө тэмсэжэ, үйлэдбэриингөө даабарие нилээд үлүүлэн дүүргэһэн байна.

Никель хадаа Кубын хилын саана худалдадаг хоёрдохи шухала зүйлынь болоно.

Хүдөө ажахын мэргэжэлтэд

УЛААН-БААТАР. Хүдөө ажахые мэргэжэлтэдээр хангалга МНР-тэ энэ табан жэлэй шухала зорилго болоно.

Юрэнхы эрдэмэй дунда һургуули дүүргэһэн 50 мянган хүбүүд, басагад, дээдэ ба тусхай дунда һургуули дүүргэһэн 3 мянган мэргэжэлтэ энэ үе соо хүдөө ажахыда хүдэлхэеэ ерэхэ юм.

Хүдөө ажахыда хүдэлхэ мэргэжэлтэдые бэлэдхэлгэдэ техническэ мэргэжэл олгохо училищинууд болон һуралсалай комбинадууд шухала үүргэ дүүргэнэ. Түсэбтэ табан жэлэй турша соо эндэ 10 мянган механизатор, малшан болон бусад мэргэжэлтэд бэлдэгдэхэ юм.

ЧССР. «Металл, түүхэй эд ба материал алмахын түлөө» гэһэн мүрысөөндэ Тршинец городой Агуу ехэ Октябриин Социалис революциин нэрэмжэтэ металлургическа комбинадай коллектив эдэбхитэйгээр оролсоһон байна. Комбинадай урлан нарижуулагшад ба ухаалан зохёогшодой дурадхалнуудаар түүхэй эд, түлишэ ба электрын элшэ хүсэ гаргашалга эрид доошолуулагдаа. Тршинецкын металлургнууд бүхыдөө 4 миллион 700 мянган крон алмаһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Инженер М. Бегеж залуушуулай социалис ажалай бригадын гэшүүдтэ заабари үгэжэ байна.

ЧТК—ТАСС-эй фото.

РЕСПУБЛИКЫН ЭКРАНУУДТА

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай жэлнүүдтэ Сталинград шадар фашис бүлэг сэрэгүүдэй хүреэлэгдэжэ, бута сохигдоһон үдэрһөөнь хойшо 30 жэлэй ойе 1973 оной февралиин хоёрто Эхэ оронойнай ажалшад тэмдэглэхэнь.

Кинофильмүүдэй Буряадай республиканска конторо, Улаан-Үдэ хотын кинотеатрнууд түүхэтэ энэ ойдо зорюулан дайсанһаа Сталинградые хамгаалха хэрэгтэ баатаршалга гаргаһан Совет сэрэгшэдтэ зорюулагдаһан «Илалта түгэс Сталинград» гэһэн гаршаг доро тематическа фильмүүдые харуулжа эхилбэ. Тиин хотын болон республикын колхоз, совхозуудай, предприятинуудай кинотеатр, клуб, соёлой ордонуудта январь һарада хроникально-документальна, научно-популярна кинофильмнүүд харуулагдаха байна. Тэдэнэй дунда «Великая битва на Волге», «Великая Отечественная», «Великая победа советского народа», «Ей навсегда двадцать», «Маршал Воронов», «Народная священная», «Они были простыми смертными», «Память», Позабыть нельзя», «Помнит мир спасенный», «Родимцев», «Сердце, отданное людям» гэһэн кинокартинанууд бии.

Эдэ фильмүүдһээ гадна, январь һарада шэнэ уран һайханай кинофильмнүүд республикын ажалшадта харуулагдахаар абтаһан байна. «**Ждем тебя, парень**». Иимэ гаршагтай фильм «Узбекфильмын» киностуди зохёожо, экран дээрэ гаргаба. Тус фильм дотор олон национальна коллектив соо залуу хүдэлмэришэнэй яажа хүмүүжэһэн тухай хэлэгдэнэ. Уран һайханай энэ фильмые Ташкентын театрально-уран һайханай институт дүүргэһэн Равиль Батыров экран дээрэ гаргаһан. Энэ залуу режиссер «В 26-го не стрелять!», «Канатоходцы», «Яблоки сорок первого года» гэһэн кинофильмнүүдые зохёожо гаргаһан юм. Фильмын рольнуудые Агабек Ганиев, Александр Леньков, Марина Неёлова, Наталья Зорина, Хамза Умаров, Сергей Яковлев, Раззак Хамраев болон бусад артистнууд гүйсэдхэнэ.

Нүгөөдэ—«**Слушайте на той стороне**» гэһэн уран һайханай фильм «Мосфильм» болон «Монголкино» гэжэ киностудинуудта зохёогдожо гараба. Борис Ермолаев, Бадрахын Сумху гэгшэдэй сценариар табигдаһан уран һайханай энэ фильм дотор совет, монгол арадуудай түүхэтэ хани барисаан тухай хэлэгдэнэ. 1939 ондо Халхын-Гол дээрэ совет, монгол сэрэгшэдэй Японгоной самурайнуудые бута сохиһон тухай фильм соо һонирхолтойгоор харуулагдана. Маршал Чойбалсан, тэрэ үедэ комкор ябаһан Г. К. Жуков, Японой генерал Камацуба гэгшэдэй рольнуудые артистнууд Ч. Пергүй, СССР-эй арадай артист М. Ульянов, Казахай ССР-эй арадай артист Н. Жантурин гэгшэд эрхим һайнаар гүйсэдхэжэ, кино-харагшадые баясуулба.

Мүн энэ һарада һургуулиин һурагшадай һонирхон харамаар уран һайханай фильмүүд абтаһан байна. Тэдэнэй дунда «Казахфильмын», «Беларусьфильмын» зохёоһон «Лесная баллада», «Зимородок» гэһэн уран һайханай фильмүүд болоно. Тэрэшэлэн Максим Горькиин нэрэмжэтэ, Швециин «Омега-фильм» гэдэг киностудинуудта зохёогдожо гараһан «Человек с той стороны», Александр Довженкын нэрэмжэтэ киностудида зохёогдоһон «Адрес вашего дома» гэһэн уран һайханай кинокартинанууд энэ һарада харуулагдаха юм.

Эдэ фильмүүдһээ гадна, «Жизнь для будущего», «Проверено на себе», «Молочная ферма Данчены», «Тамбовский промышленный», «Нефтехозяйство колхоза и совхоза» болон бусад научно-популярна, документально-хроникальна кинокартинанууд январь һарада харуулагдаха байна.

Мүн «Смешная девчонка» гэһэн үргэн форматай, үнгэтэ уран һайханай фильм республикымнай экрануудта харуулагдана. Тус фильм дотор залуу басаганай яажа актер болоһон тухай дэлгэрэнгыгээр хэлэгдэнэ. Энэ фильм США-гай «Ростар Продакшнс» киностудида зохёогдожо, экран дээрэ гаргагдаһан байха юм. Мүн Англиин «Ховорт Продакшнс» студиин «Лев зимой» гэһэн уран һайханай фильм республикын ажалшадта харуулагдахаар абтаба.

БАЙГААЛИ—МАНАЙ БАЯЛИГ

ЗАЛУУШУУЛЫЕ БАЙГААЛИДА ДУРАТАЙГААР ХҮМҮҮЖҮҮЛХЭ

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй байгаали сахин хамгаалха комисси «Дээдэ ба тусхай дунда һургуулинуудта байгаали сахин хамгаалха курс заалгын ямар хэмжээндэ байһан тухай» асуудал зүблөөн дээрээ зүбшэн хэлсэбэ. Улаан-Үдэ городой дээдэ һургуулинууд, техникумүүд байгаалиие сахин хамгаалха талаар хэһэн хүдэлмэри тухайгаа материалнуудые комиссиин үзэмжэдэ табяа. Эдэ материалнуудые хаража үзөөд байхадаа, һургуулинуудта байгаали хамгаалха хэрэг зарим тэды һайжараа гэжэ комисси тэмдэглэбэ.

Гэхэтэй хамта, дээдэ ба тусхай дунда һургуулинуудта байгаали хамгаалха хуулиин болон парти, правительствын эрилтэнүүдтэ харюусамаар дээдэ хэмжээндэ хэшээлнүүд үнгэргэгдэнэгүй гэжэ комисси заагаһан байна. «РСФСР дотор байгаали сахин хамгаалха тушаа Хуулиин дүүргэлтэ тухай» РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1965 оной октябриин 26-най тогтоол бүхы һургуулинуудта хангалтагүйгөөр бэелүүлэгдэнэ. «Байгаалиие саашадаа бүри һайнаар сахин хамгаалха, байгаалиин баялигуудые ашагтайгаар хэрэглэхэ хэмжээнүүд тухай» СССР-эй Верховно Соведэй IV сессиин тогтоолые бодото дээрэнь бэелүүлхэ, студентнэртэ ойлгуулха хүдэлмэри ВУЗ-уудта, техникумүүдтэ эхилээдүй байһаар.

Байгаали сахин хамгаалга тухай лекцинүүд ВУЗ-уудай зарим факультедүүдтэ уншагдана. Зүгөөр лекцинүүдые уншаха курсда 20—30 час үгэдэг. Гэбэшье энээндэ 10—16 час хэрэглэгдэнэ. Байгаали хамгаалха тематика үзэдэггүй бусад факультедүүдтэ студентнэрые байгаалида дуратайгаар хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Тэд нимэ хүдэлмэри ябуулха арга боломжо бүхы һургуулинуудта бии. Байгаали сахин хамгаалха бүлгэмэй эхин эмхинүүд ВУЗ-уузта, техникумүүдтэ байгуулагдаагүй байһаар. Зарим һургуулинуудта байгуулагдаашье һаа, гэшүүдэйнь тоо тон үсөөн. Гадна, байгаали хамгаалха ямаршье тодорхой хүдэлмэри үнгэргэгдэнэгүй. Жэшээлхэдэ, багшанарай институтда 2400 студенттэй, 400 багшатай табан факультет бии юм. Тэдэнэрэй 328 студент, 72 багша байгаали сахин хамгаалха бүлгэмэй гэшүүн болоһон нэрэтэй. Тиихэдэ гансал биолого-химиин факультедтэ байгаали сахин хамгаалха тухай лекци уншагдана. Технологическа институтдай 3885 студент ба 462 багшанарһаа 472 хүн, хүдөө ажахын институтдай 3016 студент ба 309 багшанарһаа 680 студент, (нэгэшье багша байхагүй), культурын институтдай 1039 студент, 163 багшын 739 студент, 103 багша дурсагдагша бүлгэмэй гэшүүн гэжэ тоологдоно.

Байгаали сахин хамгаалха хэрэгэй муугаар табигдаһан дээрэһээ боложо, дээдэ һургуулинуудые, техникумүүдые дүүргэһэн хүнүүд байгаали хамгаалха зорилго ойлгоногүй, тэрэниие сахин хамгаалха хуули эбдэнэ. Тиимэһээ байгаалиин баялигта ехэхэн хохидол ушаруулагдана.

ВУЗ-уудай ректорат, тусхай дунда һургуулинуудай дирекци бүхы факультет, отделенинүүдтэ «Байгаалиие сахин хамгаалга» гэһэн курс заалгые һайжаруулха хэмжээнүүдые абанагүй. Байгаалиие сахин хамгаалха асуудалаар һуралсалай-хүмүүжүүлхы хүдэлмэриие дээдэ ба тусхай дунда һургуулинуудта шангадхаха тухай» СССР-эй дээдэ ба тусхай дунда һуралсалай министр нүхэр Елютинэй 1972 оной январиин 24-нэй бэшэг соо заагдаһан зорилгонууд бэелүүлэгдэнэгүй.

Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай болон Зүүн-Сибириин технологическа институтда «Байгаалиие сахин хамгаалга» гэһэн курс заалга хангалтагүй байһаар гэжэ республикымнай Верховно Соведэй байгаали сахин хамгаалха комисси мэдэрбэ. Байгаалиие сахин хамгаалха талаар курс заалгые үндэһөөрнь һайжаруулхыень дээдэ һургуулинуудай ректорадта Верховно Соведэй комисси дурадхаба.

ВУЗ-уудта, училищинуудта, техникумүүдтэ, юрэнхы эрдэмэй һургуулинуудта байгаали хамгаалха талаар лекцинүүдые уншадаг багшанарые бэлдэхэ, тэдэнэрэй эрдэм дээшэлүүлхэ курс, һургуулинуудые эмхидхэхэ, энэ талаар шэнжэлхы хүдэлмэриин темые шэнээр дахин хаража үзэхэ, курсовой болон дипломно хүдэлмэриин тематикые үргэдхэхэ, нэгэ янза болгохо, байгаали сахин хамгаалха хүдэлмэридэ һурагшадые олоор хабаадуулха шухала гэжэ комисси мүн лэ дурадхаһан байна.

Байгаали сахин хамгаалха талаар СССР-эй Верховно Соведэй IV сессиин тогтоолые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө институт, техникумүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй ёһотоор оролдохо, энэ хэрэгтэ анхаралаа хандуулха сагынь тулажа ерээ.

А. ГРИГОРЬЕВ,
байгаали сахин хамгаалха бүлгэмэй республиканска соведэй түрүүлэгшын орлогшо.

ШЭНЭ ТУРШАЛГА

НӨӨСЭЛГЫН КАССАҺАА САЛИНГАА АБАНА

Нөөсэлгын касса һүүлэй үедэ хүн зоной эрилтые бүхы талаһаань хангадаг боложо байна. Анхандаа нөөсэлгын касса ажалшадай мүнгэ хадагалха, тэрэниинь эзэдтэнь бусаажа үгэхэ үүргэ дүүргэдэг байгаа. Мүнөө хүн зон гэр байрынгаа, зайн галайнгаа түлөө, хүүгэдэй эмхи зургаануудта үхибүүдээ байлгаһанайнгаа, хүгжэмэй һургуулида багашуулаа һургаһанайнгаа түлөө түлэбэриеэ эндэ түлэдэг болонхой.

Хубиин счётой болохо дуратай хүдэлмэришэд, алба хаагшад, колхознигууд нөөсэлгын кассада мүнгэеэ хадагалхын тулада ажаллажа байһан предприятиингаа гү, али эмхи зургаанайнгаа, колхоз, совхозойнгоо бухгалтеридэ мэдүүлгэ баряад, өөрынгөө нэрэ дээрэ мүнгэ оруулдаг болонхой. Иигэжэ салин хүлһэнэйнгөө зарим хубиинь гү, али бултыень нөөсэлгын кассада оруулжа байдаг болоо. Тиимэһээ республика доторнай энэ арга үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. ЛВРЗ-дэ, авиационно, прибор бүтээлгын, хирпиисын заводуудта энэ хүдэлмэри илангаяа һайнаар табигданхай.

СССР-эй Гүрэнэй банкын правлениин зууршалгаар нөөсэлгын кассаар дамжуулан салин хүлһэ ажалшадта үгэхэ туршалга республика доторнай хэгдэжэ байна. Загарайн аймагай Шэнэ-Бэрээнэй заһабарилга-механическа заводой цехүүдэй нэгэндэ энэ туршалга хэгдэнэ. Хүнүүд энэ онол аргые таатай зохид гэжэ тоолоно. Мүнөө хүдэлмэриин үедэ салингаа абахам гэжэ үлүү саг гээһэнэй хэрэггүй. Үдын забһарлалгын үедэ, ажалай һүүлээр, субботын үдэр нөөсэлгын касса хүдэлжэ байха болоно бшуу. Салингаа абахаяа ярараһанай дэмы. Юуб гэхэдэ, мүнгэеэ нөөсэлгын кассада хадагалаад байхада, хармаандаа хээд байһантай адли ха юм.

Салин хүлһэ үгэхэ шэнэ онол арга коллективэй ажабайдалда бүхы талаһаань һайн нүлөө үзүүлнэ. Илангаяа ажалай журам, ниитын гурим шангадхагдана.

Тиихэдэ гүрэн түрэ нөөсэлгын кассада ороһон мүнгые оронойнгоо экономикые бэхижүүлхын, арадай ажабайдалые һайжаруулхын тулада хэрэглэхэ байна.

В. ГОМБОЕВ,
Буряадай АССР-эй гүрэнэй нөөсэлгын кассын управлениин оперативна таһагай ахалагша инспектор.

Коньки моридоо
мордожо.
Хүхэ елүүр дээгүүр
Гараа нюргандаа
үргэлөөд,
Гаглюун мүльһэнһөө
Гал ошо сасартар,
Хээрын һалхинтай
урилдан,
Хээр моринһоо түргөөр
Халтирхам гээшэл даа
битнай.

Нэгэтэ олимпиин
нааданда
Нээрэ битнай хабаадажа,
Нэрэеэ бултанда
мэдэгдээд,
Нэрьемэ альга ташуулан.
Дээдэ табсанай
Дээрэнь гаража зогсоод,
Алтан хүндэ медаль
Абажа байгаа һаам
яахабта?

Д. БАЛДАНОВАЙ фотоэтюд.

НЮТАГАЙХИДАА БАЯСУУЛБА

Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой малшад, хонишод малайнгаа үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэхын, республикынгаа 50 жэлэй алдарта ойе ажалай бэлэгүүдээр угтахын түлөө оролдон ажаллана. Соёл культурын талаар тэдэнэрые һайнаар хангаха гээшэ мүнөө соёлшодой нангин уялга болоод байна бшуу. Гэгээтын соёлой байшангай дэргэдэхи агитбригадын гэшүүд энэ зорилгоёо муу бэшээр бэелүүлнэ. Тэдэнэр холын гүүртэ, отарануудта ходо айлшалдаг заншалтай.

Мүнөө Наринай, Баянай, Гэгээтын малшадта ошожо, һонирхолтой концерт харуулһан, элдэб хөөрэлдөө үнгэргэһэн байна. Ород, буряад арадуудай уянгата дуунууд, хатар, буряад поэдүүдэй шүлэг, зохёолнууд концертын программадаороно.

Комсомолшууд Б. Бодиев. Г. Шагдурова, С. Банзанов, Г. Гуржапов, М. Шоболов гэгшэд шадамар бэрхээр дуу дуулажа, уян нугархайгаар хатар гүйсэдхэжэ, малшадай магтаалда хүртөө.

— Маанадта ходо айлшалжа, амарха сагтамнай зүрхэ сэдьхэлыемнай баясуулжа байгыт, — гэжэ малшад хахасалган дээрээ тэдэнэрые уриһан байна.

Д. ДУГАРОВ.

ХАНОЙ

Баатарнуудта—хайра шагнал

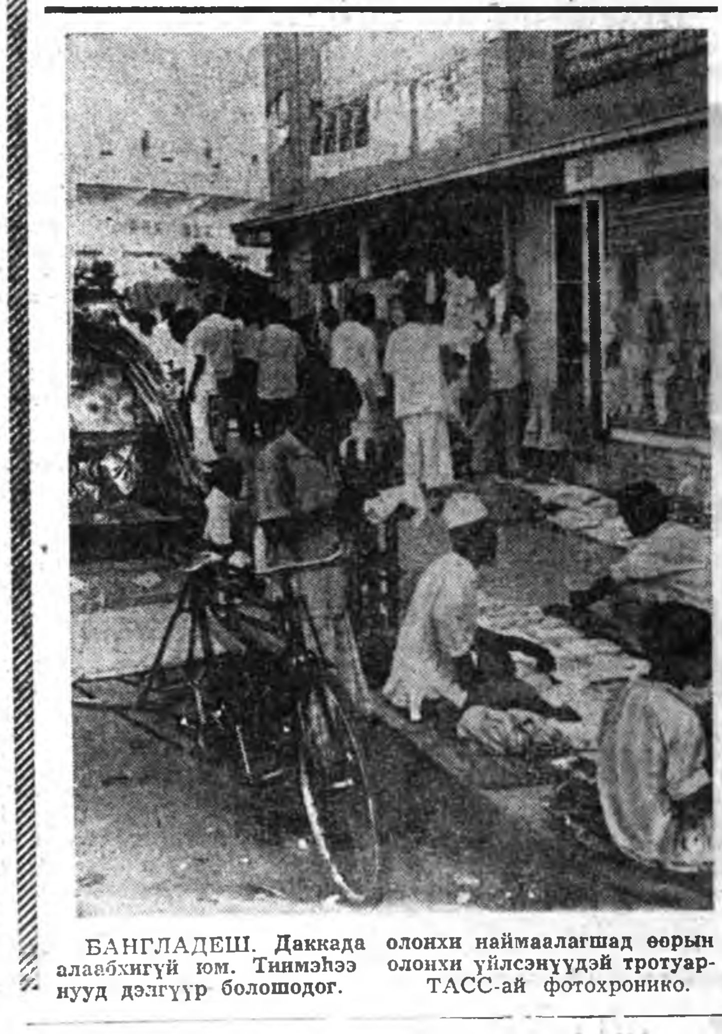
ТАСС

Американ эзэрхэг түримхэй ябуулгануудта шанга харюу сохилто хэлгэдэ дайшалхы амжалтануудые туйлаһанайнь түлөө ДРВ-гэй 24 подразделенидэ, 12 сэрэгшэдэ Вьетнамай Арадай Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй Геройн нэрэ зэргэ олгохо тухай Указда Вьетнамай Демократическа Республикын президент Тон Дык Тханг гараа табиба.

Дайнай жэлнүүдтэ американ 800 гаран самолёт буудажа унагааһан ракетнэ сэрэгүүдэй подразделенинүүд шагнагдагшадай дунда бии. Үнгэрһэн жэлэй декабриин 18-һаа 28 хүрэтэрхи үе соо ДРВ-гэй ракетчигүүд США-гай 37 самолёт, тэдэнэй дунда «В-52» түхэлэй 32 хүндэ бомбардировщик буудажа унагааһан байна.

Тодорхойлон хэлэхэдэ, 6—6 самолёт унагааһан залуу лётчигууд Ле Тхань Дао, Нгуен Дык Соат Геройн нэрэ зэргэдэ хүртөө.

«Нян зан» газетэ түрүү бэшэг соогоо шагнагдагшадые халуунаар амаршалхадаа, ДРВ-гэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгэй үндэр мэргэжэл шадабариие, дайшалхы бэлэн байлгые тэмдэглэнэ. США-гай эзэрхэг түримхэй бүхы ябуулгануудта вьетнам арад шанга харюу сохилто хэхээр эрид шиидэнги гэжэ статья дотор хэлэгдэнэ.

БАНГЛАДЕШ. Даккада олонхи наймаалагшад өөрын алаабхигүй юм. Тиимэһээ олонхи үйлсэнүүдэй тротуарнууд дэлгүүр болошодог.
ТАСС-ай фотохронико.

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО
ХИЛЫН ГААНАҺАА

ХАНОЙ

Хархис муухай бомбодолгонууд

ТАСС

Январиин 11-дэ ДРВ-гэй урда районуудые «В-52» түхэлэй хүндэ бомбардировщигууд хэдэ дахин бомбодоо. Хатинь, Куангбинь провинцинуудые, Виньлинь зоные хархис муухайгаар бомбодоһон байна. 20-дохи параллельһээ урдуурхи ДРВ-гэй һуурин тосхонуудта США-гай тактическа авиациин самолёдууд добтолбо. США-гай 7-дохи флодой корабльнууд Тханьхоа провинцидахи эрье шадарай нютагуудые буудаа. США-гай самолёдууд Вьетнамай Демократическа Республикын газар дээгүүр тагнуулай ниидэлгэнүүдые хэжэ үргэлжэлһөөр. Бомбодолгонуудһаа, буудалгануудһаа уламжалан, амгалан зоной дунда алуулһан хүнүүд олон.

«Дайе дары түргөөр болюулхын тула Холбоото Штадууд бүхы юумэ хэхэ» гэжэ США-гай хүтэлбэрилэгшэд худал хуурмагаар хэлэжэ, дэлхэйн үргэн олониитые мэхэлхэ һанаатай гээд ДРВ-гэй МИД-эй эндэ тунхаглагдаһан мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ. Зүгөөр Холбоото Штадууд зэрлиг муухай добтолгонуудаа үргэлжэлүүлһээр.

ДРВ-дэ эсэргүүгээр хэгдэһэн США-гай сэрэгэй бүхы гэмтэ, ябуулгануудые ДРВ-гэй Гадаадын хэрэгүүдэй министерство эрид буруушаагаад, ДРВ-гэй бэеэ дааһан, аюулгүй байдалда хоро хүргэһэн бүхы ябуулгануудаа дары болюулха эрилтэ американ империалистнуудай урда табиба.

ПАРИЖ

ДРВ-гэй түлөөлэгшын мэдүүлгэ

ТАСС

ДРВ-дэ ба вьетнам арадта эсэргүүгээр ядерна зэбсэг хэрэглэхэ тушаа заналта хэжэ, США-гай оборонын министрэй орлогшоор томилогдоһон У. Клементсэй мэдүүлгые Вьетнамдахи асуудалаар Париждахи зүблөөндэ хабаадалсадаг ДРВ-гэй делегациин түлөөлэгшэ эрид буруушаагаа.

«Энэ заналта хадаа гансал вьетнам арадай бэшэ, харин ДРВ-е бомбодолгоёо, портнуудтань минэ табилгаяа, Урда Вьетнамдахи дайе «вьетнамай түхэлтэй» болгохо политика бэелүүлгэеэ болюулха, Вьетнамдахи дайе болюулха ба амгалан байдал һэргээхэ тухай хэлсээндэ дары түргөөр гар табиха эрилтэ Холбоото Штадуудай урда табижа байһан үргэн ниитэ американ арадай, бүхы хүн түрэлтэнэй эрилтэ хүсэлэнгүүдые баһаһан ябадал болоно, — гэжэ ДРВ-гэй делегациин түлөөлэгшэ мэдүүлбэ.

Американ милитарис хүтэлбэрилэгшэдэй дай жүрөөдэһэн энэ ябуулгыень бүхы вьетнам арад эрид буруушаана гэжэ ДРВ-гэй делегациин түлөөлэгшэ мэдүүлээ.

ВАШИНГТОН

Клементсэй мэдүүлгые Сагаан байшан буруушаана

ТАСС

Вьетнамда боложо байһан дайнда ядерна зэбсэг хэрэглэхэ тушаа США-гай президент Р. Никсон ямар хараа бодолтойб гэһэн асуудалда Сагаан байшангай тусхай түлөөлэгшэ пресс-конференци дээрэ иигэжэ хэлэбэ: «Президентын хараа бодол, урдынхидал мэтэ, хуушааараа байһаар. Ядерна зэбсэг Вьетнамда хэрэглэгдэжэ болохо сэрэгэй түсэбүүдтэ ороһон зүйл бэшэ. Энээн тухай тэрэ нэгэнтэ бэшэ мэдүүлээ һэн».

«Париждахи хөөрэлдөөнүүдэй буруу һүрөөд байгаа һаань, Вьетнамда ядерна зэбсэг хэрэглэгдэжэ магад» гэжэ США-гай оборонын министрэй орлогшын тушаалда дэбжүүлэгдэһэн У. Клементсэй мэдүүлгэтэй дашарамдуулан, иимэ асуудал Сагаан байшангай түлөөлэгшэдэ табигдаһан байгаа бшуу.

США-гай гүрэнэй департаментын тусхай түлөөлэгшэ пресс-конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ, У. Клементсэй мэдүүлгые мүн лэ буруушааба. «Индохитадта Холбоото Штадууд ядерна зэбсэг хэрэглэхэгүй. Энэ хадаа манай политика болоно» гэжэ гүрэнэй секретарь У. Роджерс хоёр дахин мэдүүлээ һэн гээд тэрэ тэмдэглээ.

Холбоото Штадуудай тусхай хараа бодолые Клементс мэдүүлжэ шадахагүй гээд пентагоной түлөөлэгшэ тэмдэглэһэн байна.

ПАРИЖ

Индохитадтахи байлдаанууд

ТАСС

Үнгэрһэн үдэрнүүдтэ Арадай сүлөөлэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй подразделенинүүд сайгон дахуулнуудай армиин сэрэгүүдэй бэхилэлгэнүүдтэ 60 гаран добтолго хэбэ.

Американ стратегическэ ба тактическа авиациин самолёдуудай дэмжэлгэ доро сайгон хархис хүсэнүүдэй бэхилэлгэнүүдээ улам батадхан һууринжахые һэдэһэн Контум провинцида илангаяа шанга байлдаанууд болоно.

ХАНОЙ. (ТАСС). Меконг мүрэнэй адагтахи Чавинь, Сокчанг провинцинуудта патриодууд ехэ амжалта. илалтануудые удаа дараалан туйлана. АПО агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, нёдондо жэл тэдэ дайсанай 28.800 солдадые хүлһөөнь буулгаһан, сэрэгэй 89 машина һандааһан. 54 судна уһанда шэнгээһэн, 16 самолёт буудажа унагааһан. 35 ехэ буу үгы хэһэн, бензин хадагалдаг 14 түхеэрэлгэ тэһэлһэн байна. 140 мянган хүнтэй 109 тосхон сүлөөлэгдөө.

Уласхоорондын ШЭНЖЭЛЭЛ

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ БА ЕВРОПЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛАЙ АША ТУҺАД

Юрэнхы хөөрэлдөөнүүдые хэхэеэ Франциин Республикын Президент Ж. Помпиду КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Л. И. Брежневэй уряалаар хоёр үдэрэй турша соо, январиин 11—12-то манай орондо ерэһэн байна.

Энэнь агууехэ хоёр гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй гурбадахи уулзалга болоно. Франциин гүрэниие толгойлогшо болоод байхадаа, Президент Ж. Помпиду 1970 оной октябрьда түрүүшынхеэ Советскэ Союзда ерээ һэн. Хойто жэлынь Л. И. Брежнев албанай хэрэгээр Франци ошоһон юм. Тиихэдэ Парижда болоһон хөөрэлдөөнүүд СССР-эй ба Франциин хоорондохи хани ёһоной харилсаае хүгжөөһэн байгаа. Хархис, үһөө хяһаа нэхэдэг хүсэнүүдтэ эсэргүү тэмсэл эдэбхитэйгээр хэжэ, Европодохи түгшүүрилтэ байдалые һуларуулгада Советскэ Союз, Франци ехэ туһа нэмэри хэһэн байна гэжэ хэлэхэ шухала.

Европын аюулгүй байдалай асуудалнуудые зүбшэлхэ талаар 1971 оной октябрь һарада Парижда эхилэгдэһэн хөөрэлдөөнүүдые үргэлжэлүүлгэ, Советскэ Союзай ба Франциин арадуудай хоорондохи хани барисаае хүгжөөлгэ — эдэ бүгэдэ Минск шадархи Заславльда Л. И. Брежневэй Ж. Помпидугай хэһэн хөөрэлдөөнүүдэй гол темэнь болоно.

Энэ түбидэхи түгшүүрилые һуларуулха, мүнөөнэй хилэнүүдэй ойроо хүртэшэгүй, дотоодынгоо хэрэгтэ хамааралсахагүй, адли тэгшэ эрхэтэй, бэеэ даaһан байдалтай, хүсэ хэрэглэлгэһээ арсаха гэхэ гү, али тэрэнэй аюулые зайсуулан сараха гол ёһонуудта үндэһэлһэн Европын аюулгүй байдал бэхижүүлхэ хараа шэглэлтэй политика СССР, Франци зүбөөр бэелүүлнэ гэжэ тэмдэглэгдэһэн байна.

Европодо, бүхы дэлхэй дээрэ түгшүүрилые һуларуулха политикаяа Советскэ Союз, Франци саашадаашье эдэбхитэйгээр бэелүүлхэ юм. Аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэевропын зүблөө ойрын һарануудай турша соо зарлахын, зүблөө үнгэргэлгэдэ аша ехэтэй туһа нэмэри хэхын тула СССР, Франци өөһэдһөөнь дулдыдаһан бүхы юумэ хэхэ, хүсэ шадалаа элсүүлхэ байха гэжэ Заславльда үгээ ойлголсоо.

Ниитэевропын зүблөө үнгэргэлгэдэ һаад тойбо татахын тула НАТО-гой хүтэлбэрилхы тушаалтад сэрэгэй асуудалнуудые тэрэнэй зүблэхэ зүйлдэ оруулхые хүсэнэ. Ниитэевропын зүблөөн ямар нэгэ ондоо хөөрэлдөөнүүдтэй хамтаруулан үнгэргэгдэхэ ёһогүй, энэ хадаа Европын ба уласхоорондын политикын бэеэ даaһан, шухала үйлэ хэрэг болоно гээд Советскэ Союз, Франци тоолоно.

СССР Франци хоёрой хо… рондо экономическа, техн… ческэ ба промышленна … рилсаа холбоое арбан … соо үргэдхэн хүгжөө… программа зохёогдожо, һа… ар баталагдаха байна.

Аюулгүйн Соведэй 19… оной ноябриин 22-то абаһ… тогтоолые бодото дээрэ… бэелүүлжэ, Израилиин эзэр… хэг түримхэй ябуулгануу… хойшолонгые зайсуулха ш… хала гэжэ СССР, Фран… тоолоно. Индохитадта харин… хархис этэгээдүүдэй эзэрх… түримхэй дайгаа үргэлж… лүүлжэ, энэ зүришэлдөө… асуудалнуудые эбэй ёһо… гуримшуулха хэрэгые у… жагайруулжа байһанда… Л. И. Брежнев, Ж. Помпид… һанаагаа зобожо байһан… мэдүүлбэд. Мүнөө Париж… үнгэргэгдэжэ байһан хө… рэлдөөнүүдэй энэ асуудал… хойшолуулашагүйгөөр шии… хээ һаань, һайн байгаа гэж… тэдэнэр тэмдэглэбэ. Женев… дэхи хэлсээнүүдэй хуу… ёһонуудай үндэһөөр харин… оронуудай хамааралсалгагү… гөөр Индохитадай арадуу… хуби заяагаа өөһэдөө шии… хэхэ зэргэтэй.

Л. И. Брежневэй Ж. Пом… пидутай хэһэн хөөрэлдө… нүүд ниитэ-политическэ онд… ондоо байгуулалтатай гүр… нүүдэй амгалан тайбана… харилсан оршохо политик… бодото дээрээ бэелэлгы… элирхэйлнэ гэжэ харин ор… нуудай хэблэл тэмдэглэнэ.

ГЭМЭЭ АМСАХА ЁҺОТОЙ

Нэгэ талаһаа — Вьетнамай асуудалаар Париждахи зүблөөндэ хабаадалсажа байһан ДРВ-гэй делегациин тусхай советник Ле Дык Тхо, ДРВ-гэй делегациин толгойлогшо Суан Тхюи ба нүгөө талаһаа — национальна аюулгүйе сахиха талаар США-гай президентын туһалагша Г. Киссинджерэй хоорондо нюуса хөөрэлдөөнүүд январиин 8-һаа Парижда һэргээгдэбэ. Хоридохи параллельһээ хойгуур Вьетнамай Демократическа Республикын нютагуудые бомбодолгоёо болюулха тухай ДРВ-гэй хуулита эрилтые США-гай правительствын дүүргэхэдэнь, Париждахи зүблөөнэй пленарна заседанинууд һэргээгдэһэн байна.

Ханой, Хайфон ба ДРВ-гэй бусад хотонуудые, тосхонуудые хоёр долоон хоногой турша соо зэрлиг бүдүүлигээр бомбодожо, вьетнам арадай хүсэл зоригые мохоохо гэһэн Вашингтоной харата ябуулгын буруу һүрэһэнэй һүүлээр политическэ хөөрэлдөөнүүдэй Парижда һэргээгдэһэн ушар ехэ илалта болоно. Мүнөө дээрээ хөөрэлдөөнүүд ехэл хүйтөөр үнгэрнэ. Иимэ эрхэ байдалда үгээ ойлголсолго һаяар туйлагдахагүй гэжэ Франциин хэблэл тэмдэглэнэ. Вьетнамдахи дайе болюулха тухай октябрь һарада хэгдэһэн хэлсээнэй уг удха хубилгахые оролдоно, американ талын хэһэн үсэд нэтэрүү ябуулганууд хөөрэлдөөнүүдтэ һаад тойбо татана.

Урда Вьетнамай сүлөөлэгдэһэн районуудта арадай засаг усадхаха, сүлөөлэлгын армиие тарааха, Вьетнамай хоёр талые эблэрүүлхэгүй, Тхиеугай хархис хүсэнүүд засаг бариха ёһотой гэхэ мэтэ эрилтэнүүдые Холбоото Штадууд табина.

Париждахи хөөрэлдөөнүүдые өөһэдтэнь таарамжатайгаар үнгэргэхын тула США ДРВ-гэй урда провинцинуудай хүн зоноор олон нютагуудые зэрлиг бүдүүлигээр бомбодоно. Зарим үдэрнүүдтэ 200 гаран самолёт. тэдэнэй дунда стратегическэ «В-52» түхэлэй 40 бомбардировщик эдэ добтолгонуудта хабаадуулагдадаг байгаа. Американ тагнуулай самолёдууд хоридохи параллельһээ хойгуурхи нютагууд дээгүүр ниидэлгэнүүдые хэнэ. США-гай правительство сэрэгэй һүйдхэлтэ ябуулгануудаа үргэлжэлүүлһээр гэжэ Ханойн «Куан дой нян зан» газетэ бэшэнэ.

Тодорхойлон хэлэхэдэ. Индохитадта американ правительствын бэелүүлдэг политикын буруу һүрөөшье һаань, США-гай сэрэгэй-промышленна бүлэгүүд энэ асуудалые эбэй ёһоор бэшэ, харин хүсэ хэрэглэн шиидхэхые оролдоно. Гэхэ зуура, энээнэй ямаршье үндэһэ баримтагүй, буруу һүрэжэ байһыень Американ политическэ олохон ажал ябуулагшад һайн ойлгоно бшуу. Жэшээлхэдэ, «Ньюсуик» журналай корреспондент Ллойд Норман январь һарын номерто иигэжэ бэшэнэ: «27 жэлэй турша соо Пентагондо бүридэхэ үедөө США-гай Оборонын министерствын сэрэгэй бюджет жэлдээ 11-һээ 80 миллиард доллар хүрэтэр ургаһан байна».

Үнэхөөрөөшье, США-гай правительствын гэмтэ ябуулгануудые Австралиин правительство, Канадын парламент, Швециин премьер-министр Улоф Пальме ба гүрэнэй, политическэ бусад ажал ябуулагшад эрид буруушааһан байха юм. Вьетнамай Демократическа Республикын нютагуудые хархис муухайгаар бомбодолгыень буруушаалгын хүдэлөөн бүхы дэлхэй дээрэ үргэнөөр дэлгэрнэ. Тиимэһээ байгша оной түрүүшын хахадта президент Р. Никсон Баруун Европын оронуудаар аяншалха ёһотой байһанаа хойшолуулаа гэжэ Сагаан байшан мэдээсэбэ.

Хэрбээ Вьетнамда эсэргүү ябуулгануудаа американ империализмын болюулаагүй һаань, США-гай экономическа, социальна орёо асуудалнууд һаядаа шиидхэгдэхэгүй бшуу

Вьетнамда эсэргүүгээр хэгдэһэн эзэрхэг түримхэй ябуулганууд 1965 онһоо хойшо американ арадта, тусхай баримтануудай ёһоор, 133, харин бодото дээрээ 180 миллиард долларой гарза хохидол ушаруулаа. «Хэрбээ Вьетнамай асуудалаар хэгдэһэн хэлсээнэй туйлагдаагүй һаань, американ арадта шухала хэрэгтэй хэдэн миллиард доллар хии талаар гаргашалагдаха байна», — гэжэ «Вашингтон пост» газетэ бэшэнэ. Теэд Индохитадта американ империализмын үйлэдэжэ байһан эзэрхэг түримхэй дайнай хойшолонгүүдтэ дураа гуталга эдэ миллиард мүнгэ зөөреэр хэмжэгдэхэгүйл.

С. ЛОСЕВ. (ТАСС).

РИМ

Бүгэдэ ниитын буһалгаан Италида болобо

ТАСС

Ороной профсоюзай ехэ ехэ нэгэдэлнүүдэй соносхоһон бүгэдэ ниитын буһалгаан Италида болобо. Италиин ажалай бүгэдэ ниитын конфедерациин баримтануудай ёһоор, промышленностьда, хүдөө ажахыда, һуралсалай ба элүүрые хамгаалха эмхи зургаануудта, ажаһуудал хангалгын газарта, транспорт дээрэ хүдэлдэг 20 миллион тухай хүн тэрээндэ хабаадаа.

Олоной хабаадалгатай демонстрацинууд, митингнүүд Римдэ, Неапольда, Миланда, Генуйда, бусад олон хотонуудта, һуурин тосхонуудта боложо үнгэрөө. Хүдэлмэригүйдэлгые усадхаха, экономическа ба социальна хубилалтануудые хэхэ эрилтэнүүдые тэдэнэр правительствын урда табиһан байна.

Италиин ажалшадай профсоюзуудай конфедерациин генеральна секретарь Бруно Сторти Римдэхи Сан-Джованни гэжэ талмай дээрэ болоһон митинг дээрэ үгэ хэлээ. 100 мянган хүн энэ митингдэ хабаадалсаа. Арадай экономическа ба социальна байдалые һайжаруулхын тула тодорхой дурадхалнуудые абахаяа хэдэн һарын турша соо арсажа байһан правительствые тэрэ эрид шүүмжэлһэн байгаа. Энэ буһалгаан Италиин хүдэлмэришэн ангиин демократическа туйлалтануудта хоро хүргэхые һэдэгшэдтэ шанга харюу сохилто болохо юм гэжэ Б. Сторти тэмдэглэбэ.

Ехэ шүүбэри тудаба

Энэ жэлэй «Спортлотогой» түрүүшын тираж январиин 10-да болобо. Мүнөө энэ нааданай шүүбэриин мүнгэн тодорхойлогдоо. Зургаан номерто шүүбэри тудабагүй, табанда — 3980, дүрбэндэ — 59, гурбан номерто 4 түхэриг мүнгэн тудаһан байна.

Республикымнай ниислэл хото болон городой харьяата аймагуудай ажалшад «Спорт… лото» нааданда олоороо … баадалсаа. Улаан-Үдэ… ажаһуудаг хоёр хүн таб… номер тудхаажа, тус тус… 3980 түхэриг абаха боло…

Удаадахи наадан бай… оной январиин 20 болохо.

Д. ЦЫРЕНОВ,
«Спортлотогой» Буряадай зоны управлениин начальник.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА
Улаан-Үдэ харуулна:

18.00 — Октябрятануудта — «Звездочка» гэжэ тележурнал. 18.30 — Үхибүүдтэ мультфильмнүүд харуулагдаха. 19.00 — Телепанорама. 19.20 — «Гурбадахи, шиидхэхы жэл». Хэлхеэ холбооной үйлэдбэриин техническэ управлениин начальник Ц. Д. Булдаевай үгэ хэлэлтэ. 19.35 — «Факел» — залуушуулай программа. 20.25 — «Хонходохын 10 минутын урда тээ». — Киноочерк. 20.45 — «В мире прекрасного» гэһэн дамжуулга. 21.25 — Уласхоорондын шэнжэлэл (буряадаар). 21.40 — «О любви» — уран һайханай фильм.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһан… КПСС-эй обкомдо, Буряад… АССР-эй Министрнүүд… Соведтэ ба облпрофсовет…
Хоёрдохи хуудаһан… «Шэнэ эрхэ байдалда» — Н. Ступинай корреспонде… ци. Түрэл орон доторна…
Гурбадахи хуудаһан… «Дуран тухай домог» — Э. Улановай рецензи. Улас… хоорондын шэнжэлэл. Хилы… саанаһаа.
Дүрбэдэхи хуудаһан… «Амжалта яажа туйлахаб…» АПН-эй статья. Нютаг ню… тагай һонинууд.

Редакторай орлогшо М. Н. НИМАЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора — 54-54, приёмная — 54-93, зам. редактора — 68-…, зам. редактора — 62-62, ответ. секретаря — 30-52, зам. ответ. секретаря — 66-76, отделы: партийной жизни — 60-91, сельского хозяйства — 64-36, 63-86, пропаганды и агитации — 56-23, промышленности и строительства — 61-35, советского строительства и быта — 69-58, культуры и школ — 60-21, писем и рабселькоров — 67-81, информации — 34-05, общественная приёмная — 56-62, машинное бюро — 57-63, фотолаборатория — 33-61.

 ● Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-03330. Заказ № 1328.